

Croatian Civil Aviation Agency

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

GODIŠNJI PROGRAM RADA
ZA 2013. GODINU

Zagreb, prosinac 2012.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	MISIJA, VIZIJA I STRATEGIJA AGENCIJE	3
3.	OSNOVNI CILJEVI AGENCIJE U 2013. GODINI	5
4.	TEŽIŠNE AKTIVNOSTI NA OSTVARENJU CILJEVA AGENCIJE.....	8
4.1	Provedba programa nadzora, certifikacije i licenciranja.....	8
4.2	Neprekidno održavanje i unaprjeđenje Sustava upravljanja kvalitetom	10
4.3	Implementacija upravljanja procesima u sustavu kvalitete Agencije	11
4.4	Stručni poslovi za potrebe Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom	11
4.5	Implementacija Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu.....	12
4.6	Školovanje i stručno usavršavanje kadrova	13
4.7	Sudjelovanje u Funkcionalnom bloku zračnog prostora Središnje Europe (FAB CE)	14
4.8	Lokalni plan implementacije Jedininstvenog europskog neba - LSSIP	15
4.9	Aktivnosti vezane uz generalnu avijaciju	15
4.10	Transfer ovlasti u području općeg zrakoplovstva/generalne avijacije	16
4.11	Komunikacija sa zrakoplovnom industrijom/zrakoplovnim subjektima	17
4.12	Rad na izradi nacrtu prijedloga podzakonskih propisa.....	17
4.13	Prilagodbe vezane uz pristupanje EU s aspekta izrade propisa i izrada plana implementacije propisa	20
4.14	Aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa	22
4.15	Projekt informacijske sigurnosti	24
4.16	Suradnja s domaćim i inozemnim nadležnim tijelima.....	25
5.	RESURSI POTREBNI ZA OSTVARENJE PLANIRANIH CILJEVA	26
5.1	Ljudski resursi	26
5.2	Financijski resursi	27
5.3	Materijalni resursi	27
6.	RAZVOJNI PROJEKTI.....	28
6.1	Projekt suradnje s EUROCONTROL-om.....	28
6.2	Projekt IPA 2009	29
6.3	Projekt EBRD – usklađivanje sa SES II regulativom.....	31
6.4	Razvojni projekt za nabavu aviona.....	31
6.5	Razvojni projekt za nabavu poslovnog prostora	35
6.6	Daljnji koraci vezano uz razvojne projekte	36
7.	ZAKLJUČAK.....	37

Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2013. GODINU

PRILOZI

- Prilog 1. Organizacijska karta Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo
- Prilog 2. Strateški ciljevi (Strategic Objectives - STO) Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo
- Prilog 3. Ciljevi srednje razine (Medium Level Objectives - MLO) Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo
- Prilog 4. Planovi nadzora Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo u 2013. godini
- Prilog 5. Planovi radnih sati (Man Hours Plan) Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo u 2013. godini
- Prilog 6. Plan školovanja Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo u 2013. godini
- Prilog 7. Obrazloženje Plana zapošljavanja Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo u 2013. godini

Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2013. GODINU

TIJELA AGENCIJE

VIJEĆE AGENCIJE

PREDSJEDNIK

Srđan Čop

ZAMJENIK PREDSJEDNIKA

Diana Božić

ČLANOVI

Tino Bucak

Roman Gebauer

Josip Čuletić

DIREKTOR AGENCIJE

Omer Pita

Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2013. GODINU

1. UVOD

Temeljem članka 5. stavka 4. Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09 i 84/11 – u daljnjem tekstu: Zakon) i članka 9. stavka 2. Statuta, Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija ili HACZ) podnosi Vladi Republike Hrvatske Godišnji program rada za 2013. godinu na odobrenje.

Godišnji program rada Agencije za 2013. godinu (u daljnjem tekstu: Program rada) donijelo je Vijeće Agencije, temeljem članka 8. stavka 6. podstavka 2. Zakona i članka 16. stavka 1. točke 3. Statuta Agencije, na 14. sjednici održanoj 13. prosinca 2012. godine.

Program rada Agencije proizlazi iz obveza koje Agencija ima po Zakonu, Zakonu o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu («Narodne novine» broj 132/98, 63/08 i 134/09), Zakonu o zračnim lukama («Narodne novine» broj 19/98 i 14/11), Zakonu o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe («Narodne novine» broj 19/98) i brojnim podzakonskim propisima koji su u skladu s rješenjima, normama i preporukama predviđenim u međunarodnim ugovorima kojima je Republika Hrvatska pristupila te u *acquis communautaire*.

Ovim Programom rada utvrđuju se osnovni ciljevi i aktivnosti Agencije u 2013. godini, u skladu sa Zakonom i Statutom Agencije.

Agencija je osnovana Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 46/07), kao prikladna i praktična organizacija izvan sustava državne uprave koja autonomno provodi u okviru svoje djelatnosti upravne i druge poslove koji se odnose na nadzor sigurnosti civilnog zračnog prometa. Zakonom o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09) utvrđen je kontinuitet rada Agencije te pridodane inspeksijske ovlasti u obavljanju nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa i nadzora nad provođenjem mjera zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj.

Agencija je pravna osoba koja na temelju javnih ovlasti samostalno obavlja poslove određene Zakonom, kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, te obavlja i druge poslove u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona.

Djelatnost Agencije obuhvaća poslove vezane za sigurnost civilnog zračnog prometa, a osobito certificiranje, nadzor i inspekciju u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu, vođenje propisanih registara i evidencija te obavljanje drugih poslova utvrđenih Zakonom.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 84/11) proširena je nadležnost Agencije na: certificiranje organizacija za projektiranje, proizvodnju i održavanje zrakoplova, certificiranje organizacija za osposobljavanje zrakoplovnog osoblja, prikupljanje, analiziranje i distribuiranje statističkih podataka vezanih uz Plan mjerenja učinkovitosti, nadzor, inspekciju, mirenje te poduzimanje drugih aktivnosti u svezi sa zaštitom prava putnika, osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti, te pripremanje podloge za izradu propisanih izvješća nadležnim tijelima Europske unije. Osim nadzora u području zaštite civilnog zračnog prometa, utvrđena je i nadležnost Agencije kao odgovornog tijela za usklađivanje i koordinaciju rada subjekata zaštite civilnog zračnog prometa. U cilju osiguravanja nadzora nad vojnim objektima i vojnom opremom u dijelu u kojem se koriste za civilni zračni promet propisano je da se taj nadzor uređuje sporazumom između Agencije i ministarstva nadležnog za poslove obrane.

Agencija djeluje kao Nacionalno nadzorno tijelo i obavlja poslove koji su propisani odgovarajućim EU propisima. Ti poslovi se odnose na izradu, praćenje i nadzor provedbe Plana mjerenja učinkovitosti u skladu s propisima kojima se regulira Jedinstveno europsko nebo, certificiranje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, obavljanje kontinuiranog nadzora nad pružanjem usluga u zračnoj plovidbi radi osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja

Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2013. GODINU

zajedničkim zahtjevima, kao i druge poslove s tim u svezi, u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona i odgovarajućim EU propisima.

Radi provedbe svojih nadležnosti propisanih Zakonom i propisima donesenima na temelju Zakona, Agencija može izdavati naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti, sigurnosne direktive, direktive o plovidbenosti u područjima za koja nije propisana nadležnost EASA-e i direktive u području zaštite civilnog zračnog prometa. Agencija može, u suradnji s domaćim, inozemnim i međunarodnim organizacijama, zrakoplovnom industrijom i drugim institucijama s područja zračnog prometa, organizirati stručne skupove i forume u svrhu razmjene informacija i iskustava te promicanja sigurnosti civilnog zračnog prometa.

Unutarnje ustrojstvo Agencije te način rada i rukovođenja Agencijom utvrđuju se tako da se osigura zakonito, stručno, efikasno i racionalno obavljanje poslova i zadataka, pravodobno i efikasno provođenje poslova iz nadležnosti Agencije, prava i obveze radnika uz potpuno korištenje njihovih stručnih sposobnosti, koordinacija i nadzor nad izvršavanjem poslova, kao i suradnja s nadležnim subjektima u svezi organiziranog, planskog i efikasnog izvršavanja svih poslova i zadataka iz nadležnosti Agencije. Unutarnje ustrojstvo Agencije prikazano je u Prilogu 1. ovog Programa rada.

Resorno ministarstvo za područje rada Agencije je Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

2. MISIJA, VIZIJA I STRATEGIJA AGENCIJE

Jedna od temeljnih pretpostavki uspješnog rada Agencije je jasno definiranje njene misije, vizije i strategije. Agencija se izgrađuje kao efikasna i odgovorna organizacija koja koristi suvremene informatičke tehnologije, mjeri svoju učinkovitost i učinkovitost svojih zaposlenika, strateški i dugoročno unaprjeđuje vlastite ljudske potencijale te time osigurava kvalitetan i stručan ljudski potencijal za budućnost. Sustav upravljanja kvalitetom Agencije mora biti sveobuhvatan i životan, svi postupci moraju biti definirani i optimizirani kako bi se postigao maksimalan učinak i transparentnost rada Agencije za korisnike. Agencija mora biti generator i katalizator pozitivnih promjena u zrakoplovnoj industriji Republike Hrvatske.

Vijeće Agencije je, na 8. sjednici održanoj 27. rujna 2012. godine, usvojilo temeljne odrednice strateškog planiranja Agencije. Strateško planiranje je definirano kao sustavan način donošenja odluka, određivanje smjera djelovanja i provođenja aktivnosti koje će usmjeriti Agenciju prema budućnosti. Kao početni korak, ustanovljena je definicija misije, vizije i strategije Agencije, kao strateške podloge za Petogodišnji strateški poslovni plan Agencije za razdoblje 2013. - 2017. godina, koji je u izradi.

MISIJA

Misija daje odgovor na pitanje zbog čega Agencija postoji, odnosno koje su osnovne zadaće Agencije:

Temeljna zadaća Agencije je definiranje i implementiranje potrebne regulative te kontinuirani nadzor nad primjenom zakonskih i podzakonskih propisa u cilju osiguranja visokih standarda sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa.

Agencija skrbi o javnom interesu i interesu putnika u zračnom prometu. Ujedno je servis svim subjektima u civilnom zračnom prometu koji osigurava njihovo ispunjenje potrebnih standarda operacija te pozitivno i poticajno djeluje na razvoj zrakoplovne djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

VIZIJA

Vizija odgovara na pitanje kakvi želimo biti:

Agencija treba biti prepoznata kao vrlo učinkovita organizacija koja kontinuirano uči i prilagođava se promjenama u okruženju. Na nacionalnoj razini, Agencija je prepoznata kao društveno odgovorna ustanova.

U svojem radu, u cilju povećanja učinkovitosti, Agencija koristi suvremene tehnologije, a nesvrhovito administriranje svodi na minimum. Svi procesi po kojima radi Agencija su optimizirani i dokumentirani, sudionici u procesu odškolorani i upoznati sa svojim zadaćama, ovlaštenjima i odgovornostima. Agencija mjeri učinak svakog pojedinca, ustrojstvene jedinice i cijele Agencije te se aktivno i kontinuirano poboljšava na bazi spoznaja o nedostacima u radu.

Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2013. GODINU

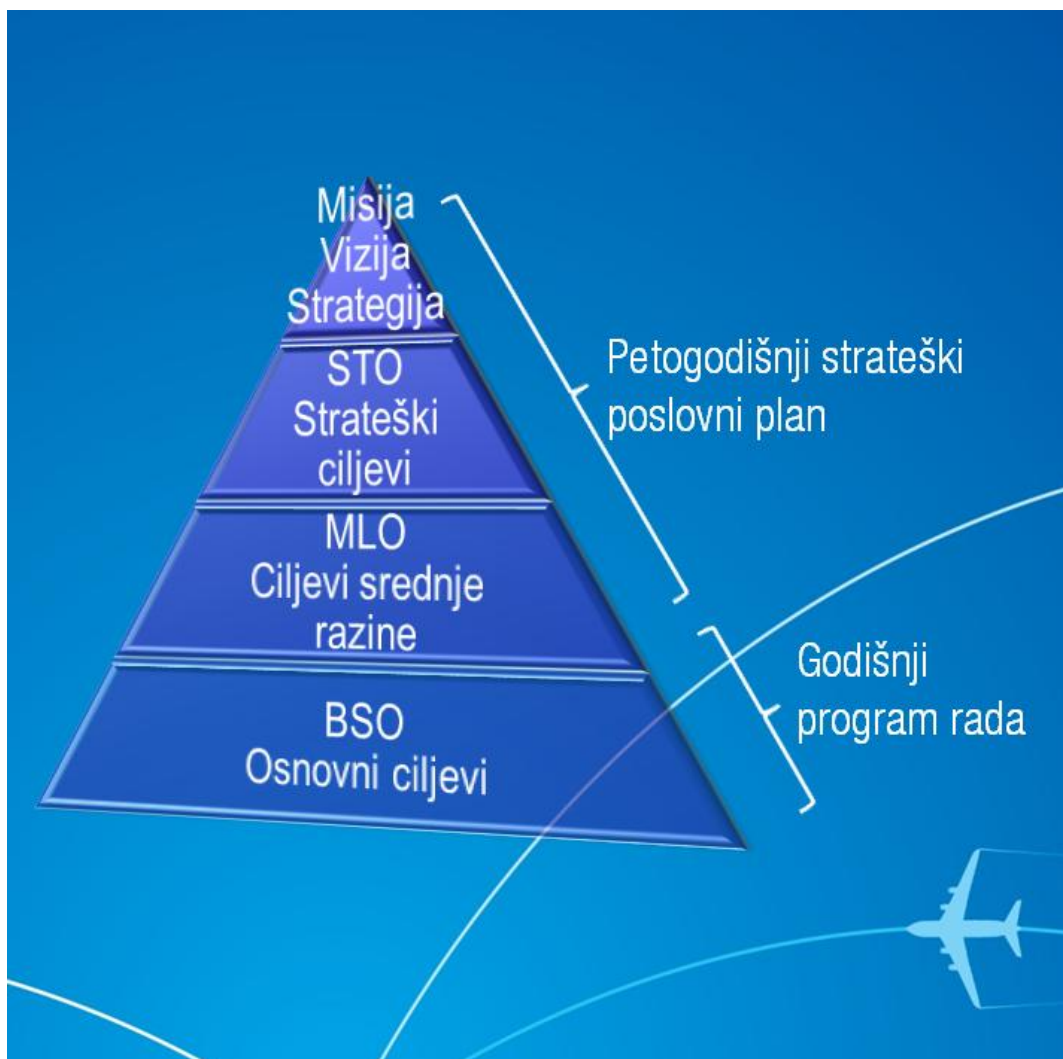
STRATEGIJA

Agencija u svome radu primjenjuje sljedeće temeljne odrednice strategije:

- Kontinuirana i sustavna komunikacija sa zrakoplovnom industrijom;
- Kontinuirano i sustavno školovanje managementa i kadrova po specijalnostima te u tom smislu intenzivna komunikacija s drugim etabliranim zrakoplovnim vlastima i organizacijama u Europskoj uniji, prikupljanje tuđih iskustava i znanja, školovanje kadrova u drugim istovrsnim organizacijama te učenje na tuđim pogreškama;
- Zapošljavanje najkvalitetnijih kadrova koji postoje na tržištu rada;
- Jasno definiranje djelokruga rada i odgovornosti Agencije, unutarnjih ustrojstvenih jedinica i svakog pojedinca;
- Sustav upravljanja kvalitetom je temelj na kojem se gradi poslovanje i kontinuirano unaprjeđenje rada Agencije;
- U postupcima izrade propisa sustavno uključiti obveznike primjene propisa;
- Mora biti osigurana transparentnost u radu Agencije u svim aspektima poslovanja;
- U maksimalnoj mogućoj mjeri, Agencija obavlja svoje aktivnosti bazirano na procjeni rizika;
- Za djelatnosti za koje nema ekonomskog opravdanja obavljati ih vlastitim resursima, Agencija će koristiti vanjske usluge;
- Pored redovitih prihoda propisanih Zakonom, koristiti sve dostupne vanjske (bespovratne ili vrlo povoljne) izvore financiranja za realizaciju pojedinih projekata važnih za rad i razvoj Agencije.

3. OSNOVNI CILJEVI AGENCIJE U 2013. GODINI

Pri izradi Godišnjeg programa rada za 2013. godinu primjenjena je koncepcija, prema kojoj je izrada godišnjeg programa rada u funkciji ispunjenja misije i ostvarenja vizije Agencije, primjenom temeljnih odrednica strategije. Strateške podloge koje je usvojilo Vijeće Agencije, dopunjene su utvrđenim strateškim ciljevima (Strategic Objectives - STO) i ciljevima srednje razine (Medium Level Objectives - MLO) koji su poslužili kao temelj za izradu osnovnih ciljeva (Basic Objectives – BSO) Agencije u 2013. godini. Popis strateških ciljeva i ciljeva srednje razine nalazi se u Prilogu 2. i Prilogu 3. ovog Programa rada. Na slici dolje, na slikovit način prikazana je koncepcija izrade Godišnjeg programa rada Agencije za 2013. godinu.

Osnovni ciljevi agencije u 2013. godini, koji se postavljaju ovim Programom rada, predstavljaju nastavak nastojanja Agencije za kontinuiranim povećanjem sposobnosti i kapaciteta za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

Slijedom gore navedenog, Agencija u 2013. godini, planira ostvariti sljedeće osnovne ciljeve:

Naziv cilja	Kod	Opis cilja	Ključni pokazatelji uspješnosti (KPIs)
Nadzor, certifikacija i licenciranje	BSO 01	Planirati i realizirati nadzor sukladno zakonskim obvezama i obvezama koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma (SAFA). Provoditi certifikaciju i licenciranje sukladno zahtjevima stranaka.	Realizacija nadzora na 100% zakonskog minimuma u svakom pojedinačnom sektoru/odjelu.
Osiguranje financijskih sredstava za neometan rad Agencije	BSO 02	Osigurati likvidnost Agencije tijekom cijele godine, kao i potrebne zalihe sredstava za servisiranje potreba Agencije u prvoj polovici 2014. godine. Fakturiranje i naplatu potraživanja Agencije provoditi uredno, te osigurati naplatu 95% potraživanja. Ukoliko nije moguće osigurati ciljanu minimalnu naplatu poduzeti dodatne zakonske mjere.	Prihvaćeno financijsko izvješće Agencije za 2013. godinu.
Izrada propisa	BSO 03	Provesti projekt "Prilagodbe vezane uz pridruženje Republike Hrvatske Europskoj uniji s aspekta izrade propisa" na zadovoljavajući način. Realizirati Plan izrade propisa.	Izvješće o završenom projektu do kraja trećeg kvartala. Plan realizirati minimalno 90%.
Realizacija plana školovanja	BSO 04	Realizirati plan školovanja osoblja. Realizirati poseban projekt školovanja managementa – coaching.	Realizacija plana školovanja minimalno 80%. Projekt školovanja managementa obavljen 100%.
IPA 2009 – Twinning projekt	BSO 05	Provesti i zaključiti projekt twinning-a sukladno odobrenom programu.	Verificirano izvješće o zaključenju Twinning projekta.
IPA 2009 – Software za CAA	BSO 06	Ovisno o datumu nabave i isporuke softvera, pokrenuti projekt implementacije software-a i isti realizirati sukladno predviđenoj dinamici (višegodišnji projekt).	Realizacija sukladna projektu implemetacije.
IPA 2009 – Implementacija E-learning-a	BSO 07	Izvršiti analizu postojećih internih školovanja, te napraviti selekciju onih koja su pogodna za E-learning. Selektirana školovanja prebaciti u E-format. Uvesti sustav u funkciju.	E-learning u funkciji.
Transfer ovlasti u području GA	BSO 08	Ovisno o strateškoj odluci MPPI/VRH, aktivno participirati u projektu transfera ovlasti na HZS.	Pripremljen prijedlog potrebnih izmjena u regulativi u cilju prijenosa ovlasti.
Implementacija propisa	BSO 09	Do kraja 2. kvartala napraviti Agencijski plan implementacije propisa za 2013. i 2014. godinu Isti provoditi sukladno predviđenoj dinamici.	Izrađen plan implementacije propisa.

Naziv cilja	Kod	Opis cilja	Ključni pokazatelji uspješnosti (KPIs)
Redizajn procesa u sustavu upravljanja kvalitetom	BSO 10	Definirati projekt "Uvođenje upravljanja procesima HACZ". Dokumentirati procese, definirati sustav upravljanja procesima.	Izmjenjen Quality Manual s detaljno opisanim procesima i sustavom upravljanja procesima.
Rješavanje problema arhive	BSO 11	Definirati standarde rokova čuvanja arhivske građe. Izlučiti arhivsku građu koja se više ne čuva. Reorganizirati sustav arhive HACZ. Napraviti feasibility studiju digitalizacije arhive.	Definirani rokovi čuvanja arhive, stara građa izlučena, uspostavljen novi sustav arhive, izrađen plan za digitalizaciju arhive.
Implementacija mjera definiranih u SSP	BSO 12	Provoditi mjere iz zone odgovornosti HACZ, koje su naložene u Nacionalnom programu sigurnosti civilnog zračnog prometa. Mjere provoditi u rokovima kako nalaže SSP.	Vidi opis cilja.
Implementacija mjera definiranih u NPZCZP	BSO 13	Implementirati mjere iz zone odgovornosti CCAA, koje su naložene u Nacionalnom programu zaštite civilnog zračnog prometa. Mjere provoditi u rokovima kako nalaže NPZCZP.	Vidi opis cilja.
Prisustvo Agencije u industriji i javnosti	BSO 14	Organizirati minimalno po jedan skup međunarodnog karaktera iz svakog od tri glavna područja (OPS/ARW/LIC, AP, ATM) djelatnosti Agencije. Kontinuirano i redovito održavati radionice sa industrijom u cilju implementacije propisa. Ažurno voditi web stranicu, izvršiti dvije detaljne provjere sadržaja tijekom godine. Komunikaciju s medijima provoditi sukladno definiranoj strategiji i postupcima.	Vidi opis cilja.

4. TEŽIŠNE AKTIVNOSTI NA OSTVARENJU CILJEVA AGENCIJE

Agencija će u 2013. godini, u cilju realizacije postavljenih ciljeva, raditi primarno na sljedećim težišnim aktivnostima, odnosno projektima:

4.1 Provedba programa nadzora, certifikacije i licenciranja

Temeljna zadaća Agencije je nadzor, certifikacija i licenciranje subjekata u civilnom zrakoplovstvu, u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu. U 2013. godini, aktivnosti Agencije na provedbi nadzora, certifikacije i licenciranja zrakoplovnih subjekata će, i nadalje, biti poduzimane s najvišim prioritetom.

Tijekom izrade planova nadzora, korišteni su podaci i iskustva prikupljena tijekom nadzora iz prethodnih godina, a koja su se reflektirala na broj i učestalost, te opseg i trajanje pojedinih nadzora/inspekcija. Pri izradi planova nadzora vođeno je računa i da se osigura ispunjavanje propisanih zahtjeva koji su ili će biti primjenjivi na ulogu Agencije u smislu ispunjavanja obveza nadležnog tijela u dijelu nadležnosti za nadzor (npr. nacionalni propisi, EU propisi, ICAO standardi i FAA zahtjevi).

Novost u planiranju nadzora, Sektora letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije, je da je predviđen nadzor operatora zrakoplova u nekomercijalnim operacijama zrakoplovima koji nisu složeni. Planirano je da se predmetnim nadzorima obuhvate operacije koje nisu certificirane, a koje su iz navedenoga razloga bile u manjoj mjeri nadzirane. Rezultati nadzora tijekom 2012. godine, kao i broj događaja koji utječu na sigurnost u ovim vrstama operacija opravdava uvođenje ovakve vrste nadzora. Planirano je da se tijekom 2013. godine obuhvati oko 45 zrakoplova kojima se izvode ove vrste operacija na 10 aerodroma u Republici Hrvatskoj. Predmetne inspekcije se planiraju provoditi dijelom i u dane vikenda kada se očekuje veći obim letačkih operacija. Inspekcije su koncentrirane na doba godine kada su operacije najučestalije, od travnja do kraja listopada. Predmet nadzora će biti poštivanje propisanih pravila letenja i primjenjivih zahtjeva na izvođenje operacija zrakoplova koji nisu složeni u nekomercijalnim operacijama. Zbog ove izmjene u sustavu nadzora ukinute su SANA (Safety Assessment of National Aircraft) inspekcije koje je do sada provodio odsjek SAFA inspekcija.

Certifikacija i licenciranje zrakoplovnih subjekata provodit će se u 2013. godini, kao i prethodnih godina, sukladno zahtjevima stranaka.

Detaljni planovi nadzora izrađeni su na razini svakog sektora, odnosno odjela/odsjeka, sukladno odgovarajućem području nadzora, i nalaze se u Prilogu 4. ovog Programa rada. Tijekom 2013. godine, Agencija će provoditi sljedeći Plan nadzora:

Plan nadzora u 2013. godini			
Sektor	Odjel /Odsjek / Područje nadzora	Broj nadzora	
Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije	Odjel letačkih operacija	Nadzor certificiranih operatora	32
		Nadzor operatora u nekomercijalnim operacijama (NCO)	14
		Nadzor prijevoza opasnih roba (DG)	16
		Nadzor osposobljavanja operatora koji obavljaju komercijalni zračni prijevoz (CAT)	14
	Odjel plovidbenosti zrakoplova	Nadzor Part M i Part 145 organizacija	35
		Nadzor kontinuirane plovidbenosti zrakoplova (ACAM)	17
		Plan obavljanja provjera plovidbenosti zrakoplova	57
	Odjel školstva i licenciranja	Nadzor ovlaštenih organizacija za osposobljavanje	25
		Nadzor ovlaštenih ispitivača (examiners)	32
	Odsjek zrakoplovne medicine	Nadzor certificiranih centara i ispitivača za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja (AMC/AME)	24
	Odjel generalne avijacije	Nadzor ovlaštenih organizacija za osposobljavanje i zrakoplovnih priredbi	37
	Odsjek SAFA/SANA inspekcija	Plan sigurnosnog nadzora stranih zrakoplova (SAFA)	25
	Sektor nadzora usluga u zračnoj plovidbi	Sektorski nadzor pružanja usluga u zračnoj plovidbi – NSA (ATS/ASM/ATFM/AIS/MET/CNS)	19

Plan nadzora u 2013. godini		
Sektor	Odjel /Odsjek / Područje nadzora	Broj nadzora
Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa	Odjel aerodroma	22
	Odjel zaštite zračnog prometa	45
Ukupno Agencija		414

4.2 *Neprekidno održavanje i unaprjeđenje Sustava upravljanja kvalitetom*

Sustav upravljanja kvalitetom (Quality Management System – QMS) je temelj na kojem se gradi poslovanje Agencije. Neprekidnim održavanjem i unaprjeđenjem Sustava upravljanja kvalitetom osigurava se sukladnost procesa i procedura Agencije s međunarodnim standardima.

U 2013. godini, Agencija će nastaviti otklanjati nalaze sa standardizacijskih inspekcija provedenih od strane Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA – Combined Standardisation Inspection) u područjima Letačke operacije (9. - 13. srpnja 2012.), Plovidbenost (9. - 13. srpnja 2012.), FSTD (16.- 18. listopada 2012.) i ATM/ANS (22. - 26. listopada 2012.). Isto tako, Agencija će tijekom 2013. godine nastaviti otklanjati nalaze s nadzora provedenog od strane Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) u sklopu ICAO - USOAP programa (Universal Safety Oversight Audit Programme) provedenog tijekom 2010. godine. Sukladno Planu korektivnih mjera koji je revidiran sredinom 2012. godine, Agencija će nastaviti aktivnosti vezane ponajprije za definiranje i praćenje indikatora sigurnosti, donošenje pravilnika koji uređuju područja ICAO Annex 3, 4, 11 i 15., praćenje implementacije SMS sustava itd.

Nadalje, u skladu s Programom internih nadzora Agencije za 2013. godinu, na temelju 24 - mjesečnog ciklusa, bit će provedeni interni nadzori u Sektoru nadzora usluga u zračnoj plovidbi, Uredu za odobravanje letova, Odjelu letačkih operacija, Odjelu zaštite zračnog prometa i SAFA Odsjeku.

U srpnju 2012. godine, u sklopu Twinning projekta “Activity: 1.2 - CCAA Quality System“ provedena je procjena usklađenosti/nadzor sustava kvalitete Agencije prema normi ISO 9001:2008 i zahtjevima EU Reg. 1178/2011. Slijedom dobivenih rezultata i naknadnih konzultacija usuglašeno je da je implementacija procesnog pristupa – process management, daljnji korak za unaprjeđenje sustava rada Agencije.

S tim u svezi postavljen je i jedan od ciljeva Agencija za 2013. godinu “Redizajn procesa u sustavu upravljanja kvalitetom“, te definiran plan (Road-map) za implementaciju procesnog pristupa upravljanja u HACZ sustav upravljanja kvalitetom. Plan predviđa da će se tijekom 2013. godine intenzivno raditi na utvrđivanju kriterija za identifikaciju procesa, evaluaciji postojeće dokumentacija i identificiranju liste procesa, uspostavi knjige procesa (process management tools). Proces implementacije procesnog pristupa nastaviti će se i u 2014. godini.

4.3 Implementacija upravljanja procesima u sustavu kvalitete Agencije

U Agenciji je uspostavljen sustav kvalitete za koji se može reći da je u zreloj fazi, a što potvrđuju stručnjaci AustroControl-a koji su izvršili snimanje stanja sustava kvalitete u Agenciji tijekom provedbe projekta IPA 2009. Implementirani sustav kvalitete predstavlja sveobuhvatan okvir za izvršavanje svih zadaća koje Agencija ima kao nadležno tijelo za sigurnost i zaštitu civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj, te predstavlja osnovu svih postignuća Agencije od početka operativnog rada do danas. Sustav kvalitete u Agenciji strukturiran je u skladu s ISO 9001:2008, te je implementirana većina zahtjeva koji proizlaze iz tog standarda. Do potpune kvalitetne implementacije ISO 9001 standarda, potrebno je unaprijediti postojeće upravljanje procesima koje trenutno nije na potrebnoj razini. Implementacija naprednog upravljanja procesima rezultirala bi boljom kontrolom nad radnim procesima Agencije, povećanjem produktivnosti i transparentnosti rada Agencije, uz istovremeno povećanje kvalitete obavljenih poslova.

U cilju realizacije ovog cilja, definiran je projekt kojim bi se upravljanje procesima implementiralo u fazama tijekom naredne tri godine. Ovakvim faznim pristupom, osigurava se kvalitetno i postupno implementiranje ISO zahtjeva koji u konačnici trebaju rezultirati potpuno dokumentiranim i funkcionalnim upravljanjem poslovnim procesima Agencije i nužnim promjenama u pristupu poslu od strane radnika i uprave Agencije.

Faze projekta su:

Faza 1 – Analiza procesa

Faza 2 – Strukturiranje procesa

Faza 3 – Implementacija procesa

Faza 4 – Upravljanje procesima u funkciji

U 2013. godini, planirana je provedba Faze 2 i Faze 3 projekta.

4.4 Stručni poslovi za potrebe Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom

Povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom, na temelju Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09 i 84/11) te Pravilnika o upravljanju zračnim prostorom («Narodne novine» broj 138/09), obavlja sljedeće funkcije:

- Priprema prijedloga bitnih za strateško upravljanje zračnim prostorom;
- Povjerenstvo predlaže nacionalnu politiku upravljanja zračnim prostorom i strateške planove za upravljanje zračnim prostorom, uzimajući u obzir zahtjeve nacionalnih i međunarodnih korisnika zračnog prostora, te zahtjeve pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

Agencija, temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom («Narodne novine» broj 116/09, 93/10, 126/10), obavlja stručne poslove za potrebe Povjerenstva.

Upravljanje zračnim prostorom podrazumijeva oblikovanje (ustroj i struktura), klasifikaciju, fleksibilnu uporabu zračnog prostora te druge funkcije s ciljem maksimalnog korištenja raspoloživog zračnog prostora. Upravljanje zračnim prostorom je u nadležnosti ministra pomorstva, prometa i infrastrukture uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane.

U okviru pripreme prijedloga bitnih za upravljanje zračnim prostorom, Povjerenstvo obavlja osobito sljedeće poslove:

- a) predlaže Plan primjene sustava upravljanja zračnim prostorom;
- b) planira i predlaže uspostavu i modifikaciju fleksibilnih struktura zračnog prostora u gornjem i donjem zračnom prostoru;
- c) inicira i predlaže odobravanje izmjena D i R područja u TSA i TRA;
- d) inicira i predlaže uspostavu, izmjene i modifikacije kontroliranog zračnog prostora i klasifikacije zračnog prostora uzimajući u obzir koncept fleksibilne uporabe zračnog prostora i fleksibilne strukture zračnog prostora;
- e) obavlja periodičnu reviziju potreba za nacionalnim zračnim prostorom te predlaže uspostavu prekograničnog zračnog prostora;
- f) usuglašava i predlaže opća pravila prioriteta u korištenju zračnog prostora na sve tri razine.

Tijekom 2013. godine, težište stručnih poslova će se staviti na praćenje Plana primjene fleksibilne upotrebe zračnog prostora Republike Hrvatske (implementacija FUA koncepta u Republici Hrvatskoj), razmjenu informacija i definiranja stajališta Republike Hrvatske u svezi Funkcionalnog bloka zračnog prostora Središnje Europe (FAB CE), kao i zaprimanje, evaluaciju i odobravanje zahtjeva za izmjenama zračnog prostora, kao i izradu nacрта Godišnjeg izvješća Europskoj komisiji o fleksibilnoj uporabi zračnog prostora tzv. FUA Report.

4.5 Implementacija Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu

Prema odredbama Zakona, Agencija prati provedbu Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu, te sukladno Odluci o osnivanju Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) obavlja stručne poslove za Povjerenstvo. U skladu s tim obvezama, Agencija je krajem 2011. godine izradila nacrt Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu (State Safety Program – SSP - u daljnjem tekstu: Program), te isti dostavila svim članovima na komentare i dopune. Tijekom 2012. godine kroz Twinning projekt “Activity. 1.3.1: State Safety Programme” izvršena je procjena usklađenosti nacrt Programa s ICAO standardima, te dokumentom European Aviation Safety Plan 2012-2015.

U skladu sa zaključcima provedenih konzultacija identificirana su područja koja zahtijevaju dodatno usuglašavanje kao npr. jasno definiranje obveza i odgovornosti subjekata oko nadzora nad provedbom Programa, ovlasti i obveze Povjerenstva, a za čiju provedbu će biti neophodno pripremiti i prijedlog za izmjenu Zakona o zračnom prometu.

Nadalje, u Agenciji se od početka 2010. godine sustavno prikupljaju i obrađuju događaji vezani za sigurnost zračnog prometa, čime je osigurana baza podataka koja je nužno potrebna za rad Povjerenstva i provedbu Programa. Svaki se događaj analizira u cilju identifikacije opasnosti, procjene rizika i definiranja mjera za ublažavanje rizika, a prikupljeni podaci se prate radi definiranja pokazatelja sigurnosti (safety indicator), ciljeva sigurnosti (safety target), te konačno i prihvatljive razine sigurnosti (Acceptable Level of Safety - ALoS), kao jednog od najvažnijih elemenata Programa.

Na temelju i u skladu sa sigurnosnom direktivom ASO-2010-004, pružatelji usluga (certificirane organizacije za osposobljavanje koje su tijekom pružanja usluga izložene riziku sigurnosti, operatore zrakoplova, certificirane organizacije održavanja (AMO & CAMO), organizacije odgovorne za dizajn tipa i/ili proizvodnju zrakoplova, pružatelj usluga u zračnoj plovidbi i certificirani aerodromi) su u postupku uspostave sustava upravljanja sigurnošću (Safety Management System - SMS) koji prihvaća i nadzire Agencija.

U skladu s ICAO odredbama, nadležno tijelo mora osigurati obuku, upoznavanje i dvosmjernu komunikaciju vezanu uz relevantne informacije o sigurnosti, kako bi potaknula razvoj pozitivne organizacijske kulture koja pomaže razvoju efektivnog i uspješnog SSP-a. Kako je u nadležnosti Agencije osigurati kvalitetnu pripremu i provođenje cijelog procesa, u 2013. godini će se u skladu s programom osposobljavanja provesti obnova znanja inspektora po pitanjima sustava upravljanja sigurnošću. Nadalje, u cilju promocije važnosti i svrhovitosti sustava upravljanja sigurnošću, te kulture izvješćivanja o događajima povezanim sa sigurnošću, Agencija u 2013. godini planira održati radionice sa zrakoplovnom industrijom.

4.6 Školovanje i stručno usavršavanje kadrova

Obveza je Agencije implementirati međunarodne zahtjeve vezane uz sigurnost zračnog prometa koji uređuju i standardiziraju postupke nadležnih tijela kod certificiranja i nadzora zrakoplovnih subjekata u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu. Zrakoplovni inspektori jesu i moraju biti visoko kvalificirani i osposobljeni profesionalci, koji u ime Agencije obavljaju stručne i tehničke zadatke i čije je uloga presudna za održavanje sigurnosti zračnog prometa. Stručno osposobljavanje inspektora Agencije obavlja se u skladu s internim dokumentom Agencije - Priručnik osposobljavanja (Training Manual - TR-MAN-001, Rev 2.). Priručnik definira i opisuje program osposobljavanja zrakoplovnih inspektora Agencije od trenutka zapošljavanja (inicijalno osposobljavanje), kroz održavanje dodijeljenih inspektorskih ovlaštenja i kontinuirano usavršavanje (specijalizirana školovanja i školovanja za obnovu znanja inspektora).

Proces osposobljavanja zrakoplovnih inspektora predviđa pet faza – „paketa školovanja“ (stage) - razvoja znanja i vještina zrakoplovnih inspektora Agencije. Inicijalni paket školovanja (stage 1 & 2) je obavezan za sve nove inspektore kako bi se upoznali s temeljnim znanjima neophodnim za obavljanje inspektorskog posla, relevantnim nacionalnim i međunarodnim propisima, te primjenjivim operativnim i administrativnim procedurama Agencije. Treći paket školovanja (stage 3) inspektorima pruža specifična znanja i vještine neophodne za zadatke, obveze i dužnosti koje proizlaze iz dodijeljenog inspektorskog ovlaštenja. Ostala dva paketa usmjerena su na daljnje usavršavanje i podizanje stručnosti i znanja inspektora u specifičnim područjima, novim tehnologijama, te potiču aktivno sudjelovanje u međunarodnim tijelima i radnim grupama koji kontinuirano rade na unaprjeđenju sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa.

Školovanje i stručno usavršavanje kadrova Agencije u 2013. godini odvijat će se temeljem odobrenog Plana školovanja koji je sastavni dio ovog Programa rada, i nalazi se u Prilogu 6. ovog Programa rada. Školovanja se planiraju prema sljedećim kriterijima:

- Plan prioriteta za pojedine radnike, napravljeno na osnovu analize kvalifikacijskih listi i datih ovlaštenja (sudjeluju Quality Manager, Department Manager i Training Manager);
- Pregledu potrebnih školovanja prema inspektorskim ovlaštenjima sukladno važećoj reviziji Training Manual-a;
- Pregledu realizacije školovanja u 2012. godini za sektore, odjele i pojedine inspektore;
- Financijskom planu Agencije za 2013. godinu (financijska sredstva planirana su za potrebe internih i eksternih školovanja – kako u inozemstvu tako i u Republici Hrvatskoj);
- Aktualnoj ponudi raspoloživih školovanja i potrebama za osposobljavanjem.

INTERNA ŠKOLOVANJA

Interna školovanja će se provoditi unutar Agencije angažiranjem vlastitih instruktora ili suradnika/instruktora/stručnjaka iz zrakoplovne industrije, koji s obzirom na iskustvo, kvalifikacije i osobno

završena osposobljavanja, mogu kvalitetno realizirati pojedine programe. Interna školovanja intenzivno će se provoditi u prvoj polovini 2013. godine s ciljem realizacije potreba za školovanjem iz sve tri faze školovanja inspektora (inicijalnog, specijaliziranog i školovanja za obnovu znanja). Isto tako, kroz projekt IPA 2009/Twinning, Agencija planira realizirati dva posjeta AustroControl GmbH, Austrija (u cilju usavršavanja inspektora plovidbenosti i letačkih operacija), s naglaskom na OJT (On Job Training) kako bi se podigla razina znanja i vještina inspektora Agencije.

EKSTERNA ŠKOLOVANJA

Eksterna školovanja su planirana sukladno potrebama školovanja radnika Agencije i planiranim financijskim sredstvima. U 2013. godini, Agencija planira podići standarde kvalitete vlastitih ljudskih resursa, a naročito inspektorskog kadra. Za potrebe stručnog usavršavanja i stjecanja znanja iz specifičnih područja, Agencija koristi renomirane inozemne organizacije za školovanje. Tako se u Sektoru nadzora usluga u zračnoj plovidbi planira korištenje usluga školovanja IANS-a (EUROCONTROL's Institute of Air Navigation Services). U Sektoru letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije planira se korištenje usluga školovanja JAA TO (Joint Aviation Authorities Training Organization), European Aviation Safety Agency (EASA) Technical Training UK CAA, te organizacije koje pružaju usluge za potrebe obnavljanja pilotskih ovlaštenja. Nadalje, u Sektoru aerodroma i zaštite zračnog prometa planira se korištenje usluga školovanja ACI-a (Airports Council International), IATA-e (International Air Transport Association), ICAO training organizacija Develop UK i ECAC (European Civil Aviation Conference).

U suradnji s EUROCONTROL-om, Agencija u 2013. godini planira uputiti 4 radnika na usavršavanje uz rad (secondment), u trajanju od tri mjeseca.

Isto tako Agencija u 2013. godini planira koristiti usluge EASA-inog portala za učenje tzv. ELG (EASA Learning Gateway), i to naročito u pogledu E-learning učenja i E-examination ispita za inspektore Agencije.

Pored toga, Agencija u 2013. godini planira izvršiti analizu postojećih internih školovanja, te napraviti selekciju onih koja su pogodna za E-learning (Agencija je u 2012. godini putem IPA 2009 projekta nabavila LMS (Learning Management System), web baziranu aplikaciju koja omogućuje E-learning i E-examination za sve radnike Agencije.

4.7 Sudjelovanje u Funkcionalnom bloku zračnog prostora Središnje Europe (FAB CE)

Temeljem Odluke o proglašenju zakona o potvrđivanju sporazuma o uspostavi Funkcionalnog bloka zračnog prostora Središnje Europe («Narodne novine», Međunarodni ugovori broj 5/12), Republika Hrvatska je obavezna zajedno s ostalim državama potpisnicama FAB CE sporazuma, sudjelovati u radnim tijelima navedene inicijative. Sukladno tome, Agencija je, kao Nacionalno nadzorno tijelo, preko resornog Ministarstva imenovala svoje predstavnike u FCC i NSA CC te pripadajuće radne skupine.

Cilj sudjelovanja je zastupanje interesa Agencije kao Nacionalnog nadzornog tijela po pitanjima od interesa zajedničkog nadzora pružatelja usluga unutar FAB CE, donošenja općeg NSA priručnika na FAB CE razini, harmonizacija procedura, ujednačavanje zahtjeva za inspektore, korištenje eksperata drugih FAB CE država (pool of experts) itd.

Kvalitetno sudjelovanje u tijelima FAB CE će se zasnivati pored ekspertnih znanja pojedinih imenovanih predstavnika, također i na temelju provedenih konzultacija unutar Agencije kao i ukoliko će to biti potrebno i na temelju međuresornih koordinacija.

Tijekom 2013. godine, pored navedenih tijela, Agencija će sudjelovati u sljedećim radnim skupinama:

- Safety audits/oversight/ongoing compliance - SOWG;
- Assessment of ATM changes/Interoperability - CHWG;
- Safety directives/Safety reports - SRWG;
- Criteria for HR assessment/HR management/Training requirements - HRWG;
- ATCO/ATSEP licensing - LICWG;
- Performance Reports/Monitoring of performance plans – PRWG.

4.8 Lokalni plan implementacije Jedinog evropskog neba - LSSIP

Republika Hrvatska je potpisala i ratificirala Međunarodnu konvenciju o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe s Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe - EUROCONTROL (Zakon o potvrđivanju Protokola s usuglašenom Međunarodnom konvencijom o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe EUROCONTROL – («Narodne novine», Međunarodni ugovori broj 8/05), te je sukladno tome dužna sudjelovati na donošenju i provođenju odluka i zaključaka odgovarajućih tijela EUROCONTROL-a.

Jedna od obaveza je i sudjelovanje u projektu Europskog plana implementacije Jedinog evropskog neba (European Single Sky Implementation Plan - u daljnjem tekstu ESSIP), koji također podrazumijeva izradu Lokalnog plana implementacije Jedinog evropskog neba za Republiku Hrvatsku (Local Single Sky Implementation Plan - u daljnjem tekstu LSSIP).

Obzirom na nadležnost Agencije u pogledu predlaganja nacrtu prijedloga podzakonskih propisa u civilnom zrakoplovstvu, unutar dokumenta LSSIP za 2013. godinu, bit će izrađen prijedlog regulatornog rješenja koji će poslužiti kao osnova za implementaciju pojedinih ciljeva ESSIP-a za Republiku Hrvatsku.

Pored toga što će Agencija sudjelovati u izradi nacrtu LSSIP-a Republike Hrvatske, Agencija će unutar istog dokumenta izraditi i Godišnje izvješće koje se dostavlja Europskoj komisiji, a tiče se nadzora sigurnosti nad pružateljem usluga u zračnoj plovidbi.

Agencija će, također, izraditi nacrt Izvješća o fleksibilnoj uporabi zračnog prostora koje će, nakon usuglašavanja na Nacionalnom povjerenstvu za upravljanje zračnim prostorom i potpisa ministra nadležnog za civilni zračni promet, biti upućeno u Europsku komisiju.

Nadalje, za potrebe izrade LSSIP dokumenta za Republiku Hrvatsku, unutar Agencije će se odrediti osobe za praćenje i implementaciju LSSIP ciljeva, koje će biti dužna pratiti situaciju i razvoj regulative na europskoj razini svakog cilja za koji je nadležna, te će na nacionalnoj razini izvršiti konzultacije među zainteresiranim subjektima, u cilju definiranja vremena i rokova implementacije.

4.9 Aktivnosti vezane uz generalnu avijaciju

U 2013. godini, Agencija/Odjel generalne avijacije će i dalje nastaviti intenzivno raditi na unaprjeđenju stanja u generalnoj avijaciji, a posebno na implementaciji novog Pravilnika o uvjetima i načinu uporabe mikrolakih zrakoplova koji bi trebao biti dovršen tijekom prve polovine 2013. godine. Zbog rastućeg interesa, u planu je odobravanje organizacija za osposobljavanje MLZ klase I, kao i uvođenje žiroplana u sustav MLZ-a te uspostava sustava koji će odgovoriti na dodatne zahtjeve, kao što su slijetanje na vodene površine.

Osim Pravilnika o uvjetima i načinu uporabe mikrolakih zrakoplova, predviđena je izrada Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja – pilota zrakoplovno sportske letjelice. Isto tako predviđene su i izmjene i dopune Pravilnika o uvjetima i načinu uporabe ovjesne jedrilice i parajedrilice kao i Pravilnika o padobranstvu te izdavanje sigurnosnih direktiva s ciljem

poboljšanja rada u aktivnostima iz domene rada Odjela. Planom su predviđene i aktivnosti uspostave što bolje suradnje s industrijom kroz održavanje sastanaka i seminara s ciljem što kvalitetnijeg i bržeg rješavanja mogućih problema i nejasnoća, kao i sudjelovanje industrije pri izradi i izmjenama Pravilnika i njihovoj implementaciji. Također, važno je naglasiti važnost informiranja industrije s područja jedrilicarstva i balonarstva o zahtjevima i udovoljavanju istim stupanjem na snagu PART-FCL. Planirane su i pripreme i organizacija ispita za stjecanja dozvola pilota jedrilice, pilota balona, pilota mikrolakih zrakoplova, pilota ovjesne jedrilice i parajedrilice i padobranaca.

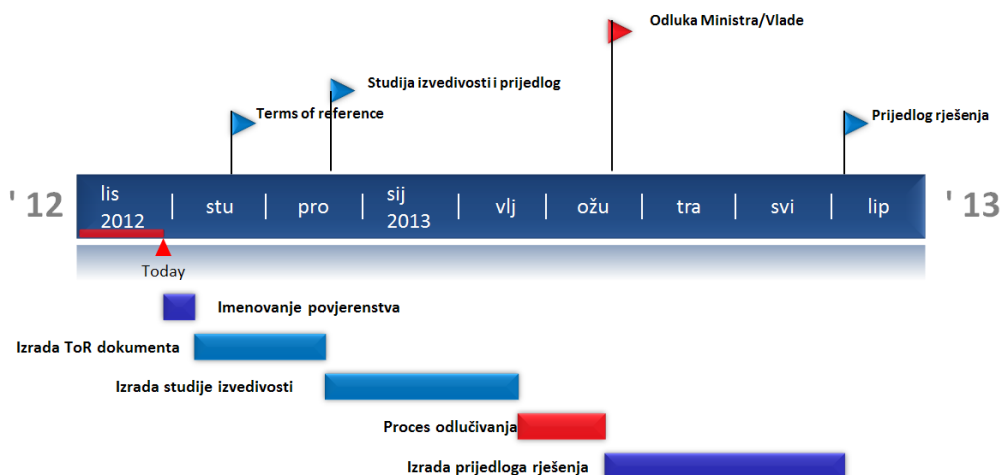
Redovnim aktivnostima Odjela generalne avijacije predviđeni su nadzori nad odobrenim organizacijama za osposobljavanje za stjecanje dozvola pilota jedrilica, pilota balona, pilota ovjesne jedrilice, pilota parajedrilice, pilota mikrolakih zrakoplova te padobranaca te izdavanje odobrenja i nadzor nad zrakoplovnim priredbama kao i odobrenja novih organizacijama za osposobljavanja. U cilju nadzora poštivanja propisa i suzbijanja nedozvoljenih aktivnosti, Odjel generalne avijacije je, u 2013. godini, planirao i inspekcije na aerodromima na kojima se odvijaju operacije generalne avijacije. Cilj inspekcija je obuhvatiti sve vrste operacija i zrakoplova, budući operacije generalne avijacije nisu obuhvaćene redovnim planovima nadzora organizacija.

4.10 Transfer ovlasti u području općeg zrakoplovstva/generalne avijacije

Temeljem analize situacije u području općeg zrakoplovstva/generalne avijacije, Agencija je u lipnju 2012. godine pokrenula inicijativu prema resornom Ministarstvu za promjenu strategije, odnosno za promjenu nacionalnog sustava civilnog zrakoplovstva u dijelu općeg zrakoplovstva/generalne avijacije, na način da se izvrši prijenos određenih ovlasti iz domene sportskog zrakoplovstva s Agencije na Hrvatski zrakoplovni savez (HZS).

Ministarstvo je, nakon inicijalnih sastanaka održanih po toj temi, načelno podržalo izradu detaljne analize i studije izvedivosti prijenosa ovlasti u području općeg zrakoplovstva/generalne avijacije bez prejudiciranja konačnog rješenja. Ministarstvo je nadležno za prijedlog izmjena Zakona, temeljem kojih bi se redistribuirale ovlasti u području zračnog prometa, te ovisi o odluci Ministarstva da li će se izvršiti predloženi transfer ovlasti. Ukoliko do transfera ovlasti dođe, bit će nužne i organizacijske promjene unutar Agencije (najvjerojatnije ukidanje Odjela generalne avijacije).

Cijeli projekt bi trebao rezultirati dugoročnim rješenjem sustava civilnog zrakoplovstva u domeni generalne avijacije, te povećanjem sigurnosti tog dijela zrakoplovstva kroz veći utjecaj HZS-a u dijelu školovanja, licenciranja i širenja „just culture“. Na slici koja slijedi, prikazan je tijek predloženih aktivnosti.

4.11 Komunikacija sa zrakoplovnom industrijom/zrakoplovnim subjektima

Sukladno odredbama Zakona, Agencija može, u suradnji s domaćim, inozemnim i međunarodnim organizacijama, zrakoplovnom industrijom i drugim institucijama s područja zračnog prometa, organizirati stručne skupove i forume u svrhu razmjene informacija i iskustava te promicanja sigurnosti zračnog prometa. Vodeći se definiranom misijom, Agencija nastoji biti generator i katalizator pozitivnih promjena u zrakoplovnoj industriji Republike Hrvatske. U tom smislu, komunikacija sa zrakoplovnom industrijom/zrakoplovnim subjektima je od presudne važnosti.

Komunikacija sa zrakoplovnom industrijom/zrakoplovnim subjektima predstavlja jedan od ključnih elemenata za osiguravanje propisane razine sigurnosti. Radionice, radni sastanci, omogućavanje sudjelovanja industrije pri izradi propisa, proaktivno djelovanje Agencije u smislu analize nedostataka i mogućnosti za unaprijeđenje, ključni su element za prihvaćanje standarda, njihovo ujednačeno razumijevanje, te implementaciju. Slijedom navedenog, tijekom 2013. godine će se nastaviti s aktivnostima suradnje sa zrakoplovnom industrijom/zrakoplovnim subjektima, što će obuhvatiti kao i prethodnih godina razne oblike radionica i osposobljavanja, posebno u domeni informiranja, pripreme i implementacije novih nacionalnih i EASA propisa. Uključivanje inspektora iz okolnih država na radionicama i skupovima daje međunarodni karakter tim aktivnostima, što pridonosi boljoj razmjeni znanja i iskustava.

Jedan od vrlo važnih medija za komunikaciju sa zrakoplovnom industrijom/zrakoplovnim subjektima su internetske stranice Agencije. Službene internetske stranice Agencije bit će redovito održavane tijekom 2013. godine, a po potrebi i redizajnirane s ciljem poboljšanja informativnosti i preglednosti sadržaja.

4.12 Rad na izradi nacrtu prijedloga podzakonskih propisa

U Programu rada su predviđeni značajni resursi za rad na izradi propisa. Poseban izazov predstavlja proces implementacije revidiranih i novih EU propisa koji će imati utjecaja na rad svih odjela i sektora Agencije. Proces implementacije je složen i obuhvaća niz aktivnosti kao što su: priprema prijevoda propisa, izrada GAP analize, izrada procedura i pripadajućih lista provjere, osposobljavanje inspektora, informiranje industrije, pripremu logističkih elemenata (izrada baza podataka, izrada obrazaca) itd. Pojedini EU propisi će zahtijevati koordinaciju i kompetenciju iz više sektora Agencije, kao što su zajednička EU pravila letenja (SERA).

Jednak izazov predstavlja nastavak donošenja nacionalnih propisa i rad na njihovom usklađivanju i poboljšavanju. Naglasak će biti na reguliranju operacija državnih zrakoplova, budući se propisi koje je razvila Europska agencija za sigurnost zračnog prometa - EASA ne primjenjuju na iste. Ujedno EASA je podigla i nalaz Agenciji zbog dozvoljavanja da organizacije s EASA certifikatima održavaju zrakoplove kojima se obavljaju državne operacije. Stvaranje kompletno nacionalnog okvira nije za očekivati s obzirom na brojnost zrakoplova u takvim operacijama i slijedom navedenoga mali utjecaj na sigurnost, pa će se vjerojatno pribjeći povezivanju postojećih propisa uz manje potrebne modifikacije istih, odnosno prilagođavanje vrsti i specifičnostima tih operacija.

Zbog pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji bit će potrebno uložiti značajne resurse u definiranje prijedloga izmjena Zakona o zračnom prometu, te u ukidanja postojećih provedbenih akata kojima su bile transponirane EU uredbe i direktive.

I. PROPISI KOJE JE POTREBNO DONIJETI RADI PRISTUPANJA REPUBLIKE HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI

Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, 1. srpnja 2013. godine, uredbe Europske unije imat će izravan učinak na području Republike Hrvatske, pa će biti potrebno staviti izvan snage sve pravilnike kojima su u pravni sustav Republike Hrvatske transponirane uredbe EU u čijem su dodatku objavljene, i donijeti provedbene

propise za primjenu istih. Izvan snage će se morati staviti i pravilnici kojima su transponirane direktive, ako su u njihovom dodatku objavljeni prijevodi direktiva. Istodobno bit će potrebno donijeti provedbene pravilnike istovjetnih naziva kojima se osiguravaju svi uvjeti potrebni za provedbu pripadajućih uredbi i direktiva. U 2013. godini, Agencija će izraditi nacрте prijedloga sljedećih pravilnika koje će uputiti resornom ministru na donošenje:

1. Pravilnik o operativnoj licenci i zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza
2. Pravilnik o vremenskim slotovima i usuglašavanju redova letenja na zračnim lukama
3. Pravilnik o pružanju zemaljskih usluga
4. Pravilnik o uvjetima i načinu pružanja usluga u zračnoj plovidbi
5. Pravilnik o uvjetima i načinu izdavanja svjedodžbe pružatelja usluga u zračnoj plovidbi
6. Pravilnik o upravljanju zračnim prostorom
7. Pravilnik o dozvolama, ovlaštenjima i posebnim ovlastima kontrolora zračnog prometa
8. Pravilnik o usklađivanju tehničkih propisa i upravnih postupaka u području civilnoga zrakoplovstva
9. Pravilnik o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i nadležnostima Europske agencije za sigurnost zračnog prometa
10. Pravilnik o certifikaciji zrakoplova te projektnih i proizvodnih organizacija
11. Pravilnik o izvješćivanju i istraživanju događaja koji ugrožavaju sigurnost te nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova
12. Pravilnik o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova uređaja, te o ovlaštenju organizacija i osoblja uključenih u te poslove
13. Pravilnik o obavljanju pregleda inozemnih zrakoplova na stajanci, zahtjevima za potrebnim kvalifikacijama osoblja koje ih obavlja te o uspostavljanju popisa zračnih prijevoznika koji imaju zabranu izvođenja operacija na području Republike Hrvatske
14. Pravilnik o radnom vremenu članova posade zrakoplova
15. Pravilnik o interoperabilnosti u mreži upravljanja europskim zračnim prometom
16. Pravilnik o zahtjevima za automatske sustave za razmjenu podataka o letu u svrhu obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova između jedinica kontrole zračnog prometa
17. Pravilnik o zahtjevima za procedure za planove leta u fazi prije polijetanja za jedinstveno europsko nebo
18. Pravilnik o utvrđivanju zahtjeva za primjenu protokola za prijenos poruka o letu u svrhu obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova između jedinica kontrole zračnog prometa
19. Pravilnik o utvrđivanju zahtjeva za razmak govornih kanala za radijsku komunikaciju zrak-zemlja
20. Pravilnik o pristojbama i naknadama koje ubire Europska agencija za sigurnost zračnog prometa
21. Pravilnik o uspostavljanju pravila i postupaka u svezi uvođenja operativnih ograničenja vezanih za buku zrakoplova na zračnim lukama na teritoriju Republike Hrvatske
22. Pravilnik o aerodromskim naknadama
23. Pravilnik o usklađenoj dodjeli i upotrebi Mode S upitnih kodova za jedinstveno europsko nebo
24. Pravilnik o upravljanju protokom zračnog prometa
25. Pravilnik o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom
26. Pravilnik o uspostavljanju programa mjerenja učinkovitosti usluga u zračnoj plovidbi i mrežnih funkcija
27. Pravilnik o utvrđivanju zahtjeva za zajedničku upotrebu zračnog prostora i operativnih procedura za izbjegavanje sudara u zraku
28. Pravilnik o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada

II. NACIONALNI PROPISI

Budući uredbama i direktivama EU nisu regulirana sva područja civilnog zrakoplovstva, prvenstveno područje generalne avijacije i područje državnih zrakoplova, ista područja je potrebno regulirati na nacionalnoj razini.

Obzirom da još nije dovoljno detaljno razmotrena ova problematika, za očekivati je da će konačan koncept sustava nacionalne regulative biti usklađen u prvoj polovini 2013. godine. U svakom slučaju, planira se izrada nacrtu prijedloga pravilnika koji pokrivaju sljedeća područja (nazivi pravilnika nužno ne moraju biti identični):

1. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja
2. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima i načinu uporabe ovjesne jedrilice i parajedrilice
3. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o padobranstvu
4. Pravilnik o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja i uvjetima kojima mora udovoljavati poduzetnik koji obavlja liječničke preglede zrakoplovnog osoblja
5. Pravilnik o izmjenama dopunama Pravilnika o znacima državne pripadnosti i registracijskoj oznaci zrakoplova koji se upisuju u Hrvatski registar civilnih zrakoplova
6. Nova područja:
 - a. Pravilnik o licenciranju pilota državnih zrakoplova i helikoptera
 - b. Pravilnik o kontinuiranoj plovidbenosti državnih zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova uređaja te o ovlaštenju organizacija i osoblja uključenih u te poslove
 - c. Pravilnik o operacijama državnih zrakoplova
7. Pravilnik o zrakoplovnoj meteorologiji (ICAO Aneks 3)
8. Pravilnik o načinu izrade zrakoplovnih karata (ICAO Aneks 4)
9. Pravilnik o pružanju zrakoplovnih informacija (ICAO Aneks 15)

III. UREDBE I DIREKTIVE KOJE SU NA SNAZI, A KOJE NISU TRANSPONIRANE KROZ PRAVILNIKE

1. Commission Regulation (EU) No 1178/2011 laying down technical requirements and administrative procedures related to civil aviation aircrew (Aircrew Regulation)
2. Commission Regulation (EU) No 965/2012 laying down technical requirements and administrative procedures related to air operations (Air operations Regulation)
3. Commission Regulation (EU) No 748/2012 laying down implementing rules for the airworthiness and environmental certification of aircraft and related products, parts and appliances, as well as for the certification of design and production organisations
4. Commission Implementing Regulation (EU) No 1206/2011 laying down requirements on aircraft identification for surveillance for the single European sky
5. Commission Implementing Regulation (EU) No 1207/2011 laying down requirements for the performance and the interoperability of surveillance for the single European sky
6. Commission Regulation (EC) No 29/2009 laying down requirements on data link services for the single European sky
7. Council Regulation (EC) No 219/2007 on the establishment of a Joint Undertaking to develop the new generation European air traffic management system (SESAR)
8. Commission Regulation (EU) No 176/2011 on the information to be provided before the establishment and modification of a functional airspace block

Nacrti budućih EU uredbi, za koje je planirano da stupe na snagu do kraja 2013. godine:

9. Nacrt Uredbe o pružanju zemaljskih usluga
10. Nacrt Uredbe o slotovima i vremenu letenja

Potrebno je analizirati uredbe i nacрте od 1.-10. i ocijeniti da li će trebati donositi pravilnike za njihovu provedbu i primjenu.

Osim spomenutih uredbi, Agencija će pratiti objavljivanje svih novih uredbi i direktiva koje će stupiti na snagu u 2013. godini, i sukladno internoj proceduri provoditi analizu potrebe donošenja pravilnika za njihovu provedbu i primjenu.

U skladu sa zakonskim ovlastima, Agencija će tijekom 2013. godine izdavati naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti i direktive u pitanjima iz područja civilnog zrakoplovstva u kojima je izdavanje istih potrebno. Kontinuirano će se i ažurno voditi Hrvatski registar civilnih zrakoplova te o tome kvartalno obavještavati resorno Ministarstvo.

Agencija će osigurati i praćenje ICAO državnih pisama (State Letters) koja će se i dalje upućivati nadležnim odjelima radi pravodobnog informiranja o izmjenama ICAO aneksa i drugim pitanjima vezanima uz djelovanje ICAO organizacije. Agencija će davati i mišljenja na nacрте prijedloga propisa iz nadležnosti drugih državnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima. Tijekom 2013. godine, Agencija će analizirati stanje usklađenosti nacionalne regulative s ICAO standardima i o utvrđenim razlikama obavještavati Ministarstvo u skladu s utvrđenom i zajednički dogovorenim procedurom.

4.13 Prilagodbe vezane uz pristupanje EU s aspekta izrade propisa i izrada plana implementacije propisa

Osnovni cilj projekta je osigurati kvalitetno izvršavanje zadaća Republike Hrvatske u području izrade nacрта i primjene propisa vezanih uz sigurnost i zaštitu civilnog zrakoplovstva, a u uvjetima pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Ovaj projekt definira: opseg, ciljeve, aktivnosti koje je potrebno provesti u svrhu realizacije postavljenih ciljeva, te dinamiku i očekivane rezultate (deliverables) pojedinih aktivnosti. Po završetku aktivnosti predviđenih ovim projektom, potrebno je napraviti evaluaciju rezultata projekta i dati ocjenu cijelog projekta.

Projekt bi trebao dati odgovore na sljedeća pitanja i probleme koji postoje u sadašnjim aktivnostima izrade i implementacije propisa:

- Nema jasnog sustava regulative u Republici Hrvatskoj, stari model narušen je preuzimanjem EU propisa;
- Rezultat prethodnog je da su pravne norme u području civilnog zračnog prometa nesistematične i vrlo nepregledne za obveznike poštivanja/primjene propisa;
- Sama EU regulativa je često neujednačena u izričaju i sustavu;
- Zakon o zračnom prometu je i nakon revizije 2011. godine pun članaka koji nisu nastali na bazi dubljeg promišljanja, konceptualno varira od vrlo općenitog do vrlo detaljnog propisivanja normi, podzakonski akti koje specificira ne odražavaju cjelovitu koncepciju;
- EU propisi se dinamično razvijaju, pred nama je posao izmjena i implementacije propisa u gotovo svim područjima;
- U srpnju 2013. godine planiran je čin pridruživanja EU; potrebno je utvrditi koje izmjene u hrvatskim pravnim normama trebamo izvršiti i kada.

Projekt obuhvaća sljedeće cjeline:

- Strateške odrednice i budući sustav zrakoplovnih pravnih normi u Republici Hrvatskoj (sukladan s EU regulativom);
- Definiciju potrebnih izmjena u propisima Republike Hrvatske vezanih uz dan pristupanja EU (planirano 01. srpnja 2013. godine);
- Definiciju potrebnih propisa za područja civilnog zrakoplovstva koja nisu regulirana na europskoj razini (striktno nacionalni propisi);

- Identifikaciju i formuliranje nužnih izmjena u Zakonu o zračnom prometu kako bi se oživotvorile prethodne točke;
- Planove izrade regulative za 2013. godinu i dalje, sukladno potrebama utvrđenim u prethodnim točkama i tekućem razvoju propisa u EU;
- Reviziju procedure izrade regulative;
- Nova procedura implementacije regulative;
- Planove implementacije pojedinih značajnijih propisa ili grupa propisa sukladno novoizrađenom postupku implementacije regulative.

Na projektu radi projektni tim, pri čemu s timom intenzivno surađuju svi sektori Agencije. U pojedinim fazama projekta nužno je ostvariti dobru suradnju s resornim Ministarstvom kao i s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova (MVEP) te drugim državnim tijelima kako bi rezultati ovog projekta bili usklađeni s nacionalnim sustavom pravnih normi i nacionalnim principima i praksom implementacije europskih propisa.

Ciljevi	Zadaci
Definirati ustroj pravnih normi, metode i principe koji se primjenjuju u izradi propisa i implementaciji europskih pravnih normi - sukladno usvojenom nacionalnom sustavu pravnih normi	Kontaktirati MVEP i MPPI, tražiti službeni naputak oko načina implementacije EU normi u nacionalni sustav. Napraviti uputu za potrebe HACZ oko metoda i načina transpozicije EU normi.
Definirati potrebne izmjene u regulativi RH s osnova pristupanja u EU	Imajući na umu kriterije i principe implementacije EU normi iz prethodne točke, proanalizirati sve pravne norme (ZZP, Pravilnike, Uredbe...) i definirati popis potrebnih izmjena u HR regulativi.
Utvrđiti koji non-EU nacionalni propisi su potrebni	U komunikaciji sa sektorima definirati područja koja nisu pokrivena EU propisima. Sastaviti popis nacionalnih propisa koji uključuje propise koji postoje i propise koje treba donijeti s naznačenom dinamikom.
Utvrđiti koji novi EU propisi (već doneseni ili planirani za 2013. godinu) zahtijevaju razradu u nacionalnoj regulativi	Analizirati sve EU propise koji do sada nisu implementirani u RH, kao i propise koji su u fazi donošenja u EU (u planu za 2013. godinu). Sastaviti listu nacionalnih propisa potrebnih u svrhu implementacije EU propisa iz prethodne točke s naznakom potrebne dinamike.
Sačiniti Plan izrade propisa za 2013. godinu te okvirni plan za razdoblje 2014.-2015.	Temeljem prethodne tri točke, objediniti iste u planove: - Plan izrade propisa u 2013. godini - Okvirni plan izrade propisa 2014.-2015.
Prijedlog izmjena Zakona o zračnom prometu u cilju omogućavanja pridruživanja EU	Sačiniti prijedlog izmjena i dopuna ZZP koje imaju za cilj uskladiti ZZP s EU regulativom i omogućiti nesmetani rad na izradi provedbenih propisa u kontekstu članstva u EU.

Revidirati Agencijske procedure izrade regulative – prilagoditi ga činjenici članstva u EU	Raščlaniti procedura donošenja propisa na procedura za donošenje propisa kojima je baza EU propis i procedura donošenja nacionalnih (non-EU) propisa. Na bazi odrednica iz prve točke, definirati koji pravni propisi se generiraju u ovisnosti od vrste EU propisa . Preciznije definirati procedura javne rasprave, učiniti ga transparentnim i formalnim. U postupku predvidjeti formu i sadržaj dokumenata koji se predaju ministru na donošenje.
Izraditi proceduru implementacije regulative	Izraditi potpuno novu procedura koji ima za cilj definirati postupanje Agencije u slučaju direktne primjene EU propisa u RH, odnosno primjene EU propisa u RH uz konkretizaciju kroz provedbeni propis. Postupkom obuhvatiti: procjenu utjecaja, planiranje implementacije, komunikaciju sa industrijom, kontrolne mehanizme za nadzor implementacije propisa.
Primjena procedure implementacije regulative	Napraviti za svaki sektor, u suradnji sa svakim sektorom (coaching) pilot plan implementacije nekog aktualnog EU propisa.
Provjera, revizija i finalizacija svih dokumenata generiranih tijekom realizacije ovog projekta	Sve dokumente (deliverables) još jednom evaluirati i po potrebi revidirati.
Završetak projekta	Sačiniti izvješće u kojem: Dati ocjenu ispunjenja postavljenih ciljeva. Opisati probleme i propuste u realizaciji projekta. Naznačiti koje aktivnosti treba napraviti nakon zatvaranja projekta.

4.14 Aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa

Aktivnosti Agencije u području zaštite civilnog zračnog prometa u prethodnom razdoblju bile su fokusirane na regulatorna pitanja, suradnju s tijelima koja čine sustav zaštite civilnog zračnog prometa, nadzor primjene preventivnih mjera zaštite, kontroli kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, tehničke opreme i infrastrukture za zaštitu civilnog zračnog prometa. I u 2013. godini, Agencija će nastaviti provoditi značajne regulatorne i operativne aktivnosti u cilju daljnjeg usklađivanja mjera zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj s međunarodnim standardima.

REGULATORNE AKTIVNOSTI

1. Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa - Izdanje 3

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 84/2011) utvrđena je obveza izrade Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, kao neovisnog regulatornog akta u odnosu na Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa. Temeljem navedene obveze, kao i obveze konstantnog usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s propisima EU, Agencija/Odjel zaštite zračnog prometa izradio je tijekom 2012. godine, u skladu s nadležnostima određenim Zakonom o zračnom prometu, Nacrt teksta Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3, čime je obavljeno konačno usklađivanje s važećom/novom regulativom EU u području zaštite civilnog zračnog prometa. Tijekom

2013. godine planira se nastaviti proces kontinuiranog usklađivanja te obaviti revizija u skladu s novim regulatornim aktima EU u području prijevoza tekućina, aerosola i gelova (LAGs) i prijevoza tereta, donošenje kojih se očekuje u 1. tromjesečju 2013. godine.

2. Nacionalni program kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa - Izdanje 1

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» br. 84/2011) utvrđena je obveza izrade Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, kao neovisnog regulatornog akta u odnosu na Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa. Temeljem navedene obveze, kao i obveze konstantnog usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s propisima EU, Agencija/Odjel zaštite zračnog prometa izradio je, u skladu s nadležnostima određenim Zakonom o zračnom prometu, Nacrt teksta Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 1. Tijekom 2013. godine planira se nastaviti proces kontinuiranog usklađivanja s novim regulatornim aktima EU u području kontrole kvalitete.

3. Nacionalni plan postupanja za izvanredne događaje (djela nezakonitog ometanja)

Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa određena je obveza uređenja sustava/tijela reakcija u slučaju izvanrednih događaja u civilnom zračnom prometu, odnosno djela nezakonitog ometanja, na nacionalnoj razini. Agencija/Odjel zaštite zračnog prometa, u cilju unaprjeđenja sustava na nacionalnoj razini kao i implementacije reaktivnih mjera za određene nove oblike ometanja, poput tzv. „renegade“ zrakoplova, na lokalnoj, operativnoj razini, inicirala je tijekom 2012. godine, putem Nacionalnog povjerenstva za zaštitu civilnog zračnog prometa, ustrojavanje multilateralne radne grupe. Tijekom 2013. godine planira se izraditi potrebne operativne dokumente i odrediti standardne operativne postupke, temeljem unaprijeđenog normativnog okvira određenog Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanje 3.

OPERATIVNE AKTIVNOSTI

1. Operativna implementacija Sustava upravljanja zaštitom (SeMS)

Uvođenje SeMS-a temelji se na potrebi strukturiranog pristupa upravljanja zaštitom civilnog zračnog prometa, na svim razinama. Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa, Izdanjem 3, uređen je tijekom 2012. godine normativni okvir odnosno obveza uvođenja sustava, koji će se operativno implementirati u cilju integracije upravljanja zaštitom u sveukupne poslove nadležnih subjekata/organizacija, temeljene na upravljanju rizikom u operacijama organizacija na dnevnoj osnovi. Tijekom 2013. godine, kontinuiranim aktivnostima planira se pripremiti i dovršiti operativna implementacija na lokalnoj razini.

2. Operativna implementacija zaštite u području upravljanja zračnom plovidbom (ATM Security)

Međunarodnom reakcijom na potencijalno nove oblike prijetnji nezakonitog ometanja civilnog zračnog prometa, djelovanjem usmjerenim na tehničke i ljudske resurse u dijelu upravljanja zračnom plovidbom, usvojen je i normativni okvir kojim se uređuju odnosne preventivne mjere zaštite, tzv. ATM Security. Preventivne mjere, koje se temelje na elementima ljudskih resursa, fizičke zaštite objekata i operativne zaštite informacijskih sustava i IT strukture, inkorporirane su, tijekom 2012. godine u Izdanje 3 Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa. Tijekom 2013. godine kontinuiranim aktivnostima planira se dovršiti operativna implementacija na lokalnoj razini.

AKTIVNOSTI KOMUNIKACIJE, SURADNJE I KOORDINACIJE S OSTALIM SUBJEKTIMA ZAŠTITE CIVILNOG ZRAČNOG PROMETA

1. Radni sastanci s osobama odgovornim za zaštitu civilnog zračnog prometa

U cilju upoznavanja s razvojem prijetnji, novim preventivnim mjerama, metodama i postupcima, razvojem nacionalnog i međunarodnog odnosnog zakonodavstva, razmjene iskustava i ujednačavanja metodologije i kvalitete primijenjenih mjera zaštite, tijekom 2013. godine održat će se dva sastanka s osobama odgovornim za zaštitu civilnog zračnog prometa u svim relevantnim subjektima i nadležnim državnim tijelima, u organizaciji Odjela zaštite zračnog prometa.

2. Sudjelovanje u radu tuzemnih i inozemnih radnih tijela

ECAC Security Forum: Sudjelovat će se na 2 sjednice ECAC Security Foruma, tijela ECAC-a nadležnog za razvoj i stručne odluke u dijelu izrade preporuka i predlaganja inicijativa u području zaštite civilnog zračnog prometa.

ECAC Training Task Force: Predstavnik Odjela zaštite zračnog prometa sudjelovat će, kao stalan član, na tri radna sastanka ECAC TTF – specijalizirane radne grupa za izradu standardiziranih oblika osposobljavanja za zaštitu civilnog zračnog prometa, u cilju efektivnog implementiranja europskih standarda.

ECAC Guidance Material Task Force: Predstavnik Odjela zaštite zračnog prometa sudjelovat će, kao stalan član, na tri radna sastanka ECAC GMTF – specijalizirane radne grupe za izradu priručnika i procedura iz područja zaštite civilnog zračnog prometa.

ECAC Workshop: Predstavnici Odjela zaštite zračnog prometa sudjelovat će na tri radionice ECAC-a u cilju usvajanja najbolje prakse i uputa za operativnu implementaciju preventivnih mjera zaštite civilnog zračnog prometa.

Nacionalno povjerenstvo za zaštitu civilnog zračnog prometa: Radnik Odjela, kao predstavnik Agencije, sudjelovat će u radu Nacionalnog povjerenstva za zaštitu civilnog zračnog prometa (min. četiri sjednice), tijela odgovornog za implementaciju preventivnih mjera zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj.

EC Regulatory Committee: Radnik Odjela, kao predstavnik Agencije, sudjelovat će u radu Regulatornog odbora Europske komisije za zaštitu civilnog zračnog prometa (Regulatory Committee for Civil Aviation Security), sa statusom promatrača – predstavnika Republike Hrvatske.

EC Regulatory Committee – Inspection Working Group: Radnik Odjela, kao predstavnik Agencije, sudjelovat će na sastancima radne grupe Regulatornog odbora Europske komisije za zaštitu civilnog zračnog prometa (Regulatory Committee for Civil Aviation Security), formirane za aktivnosti uređenja u području inspekcija zaštite CZP, sa statusom promatrača – predstavnika Republike Hrvatske.

4.15 Projekt informacijske sigurnosti

Agencija je dužna, kao pravna osoba s javnim ovlastima, ustrojiti sustav zaštite klasificiranih i neklasificiranih podataka propisan Zakonom o informacijskoj sigurnosti («Narodne novine» broj 79/07) i Zakonom o tajnosti podataka («Narodne novine» broj 79/07). Sustav zaštite, kojim se uređuju način i provedba zaštite, ustrojava se za sva područja informacijske sigurnosti:

- sigurnosna provjera;
- fizička sigurnost;
- sigurnost podataka;
- sigurnost informacijskog sustava;

Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2013. GODINU

– sigurnost poslovne suradnje.

Tijekom 2013. godine, planira se dovršiti proces ustrojavanja sustava, ključnim aktivnostima procjene i unaprjeđenja fizičkih i programskih mjera zaštite za prostore i informacijske jedinice te nadzora primjene mjera i standarda zaštite.

4.16 Suradnja s domaćim i inozemnim nadležnim tijelima

Tijekom 2013. godine, Agencija će nastaviti unaprjeđivati suradnju s tijelima državne uprave, prije svega s resornim Ministarstvom i Agencijom za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova, a koja su uz Agenciju, nadležna tijela za civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona. Agencija će u 2013. godini institucionalizirati vrlo dobru suradnju s Ministarstvom obrane, implementiranjem sporazuma o suradnji kojim će se urediti pitanja od zajedničkog interesa, prije svega nadzor nad vojnim objektima i vojnom opremom u dijelu u kojem se koriste za civilni zračni promet, kao i ostala pitanja u svezi sigurnosti i zaštite zračnog prometa. Isto tako, Agencija će surađivati s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje po pitanju dostave podataka o događajima povezanim sa sigurnošću, nesrećama, ozbiljnim nezgodama i nezgodama zrakoplova, kao i o drugim pitanjima od zajedničkog interesa.

Nadalje, predstavnici Agencije će aktivno sudjelovati na redovitim sastancima i aktivnostima međunarodnih organizacija i institucija s područja zračnog prometa, u radu njihovih stručnih tijela i radnih skupina te će ostvarivati suradnju s inozemnim nadležnim tijelima za civilni zračni promet, sukladno odredbama Zakona. Suradnja s Europskom agencijom za sigurnost zračnog prometa - EASA i Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe – EUROCONTROL od posebnog je interesa za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije.

Značajan dio sredstava Agencije je predviđen u svrhu prisustvovanja radnim sastancima u EASA-i koji su se pokazali dobrim mjestom za prikupljanje informacija u vezi sa rješavanjem tekućih problema, a isto tako su se pokazali neophodnima u smislu bolje pripreme za implementaciju propisa i kvalitetniju pripremu za standardizacijske posjete EASA-e. Naime, slijedom proširenja djelokruga EASA-e s postojećega okvira inicijalne i kontinuirane plovidbenosti na letačke operacije, licenciranje osoblja, medicinsku sposobnost, operatore simulatora - FSTD-a, aerodrome i ATM područje, za očekivati je u narednom razdoblju povećan broj standardizacijskih inspekcija EASA-e u Agenciji, uzimajući u obzir pravilo da se svako područje nadzire najmanje jedan put u razdoblju od 24 mjeseca, a određeni broj područja je multi odjelski i multi-sektorski.

Ujedno, približavanjem datuma za pristupanje Republike Hrvatske EU, predstavnici Agencije su pozvani sudjelovati u tijelima u kojima se glasanjem donose strateške odluke u području izrade i skrutinizacije propisa, kao što su npr. EC EASA Committee, EC Air Safety Committee, TAG (Thematic Advisory Group), FAB CE NSA Coordination Committee WG: ATCO/ATSEP licencing (LICWG), European SAFA Steering Expert Group (EASA ESSG).

5. RESURSI POTREBNI ZA OSTVARENJE PLANIRANIH CILJEVA

5.1 Ljudski resursi

Sukladno odredbama članka 5. stavka 16. Zakona, Agencija je obvezna zaposliti i održavati dovoljan broj stručnog osoblja, u cilju osiguranja obavljanja svih poslova koji proizilaze iz nadležnosti Agencije utvrđenih Zakonom.

Realizacijom Plana zapošljavanja u 2012. godini, Agencija će početkom 2013. godine imati 78 radnika u radnom odnosu. Tijekom 2013. godine, Agencija planira zaposliti 5 novih radnika na radna mjesta kako je prikazano u Planu zapošljavanja u 2013. godini.

Plan zapošljavanja u 2013. godini			
Sektor	Odjel / Ured	Naziv radnog mjesta	Mjesec
/	Ured upravljanja kvalitetom i sigurnosti zračnog prometa	Specijalist za sigurnost zračnog prometa	1.
Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije	Odjel školstva i licenciranja / Odsjek zrakoplovne medicine	Specijalist zrakoplovne medicine	7.
Sektor nadzora usluga u zračnoj plovidbi	Odjel usluga zrakoplovnog informiranja i zrakoplovne meteorologije	Inspektor - ANS	7.
	Odjel usluga komunikacije, navigacije i nadzora	Šef Odjela usluga komunikacije, navigacije i nadzora	1.
Sektor zajedničkih poslova	Odjel zrakoplovnog prava i međunarodnih poslova	Specijalist za zrakoplovno pravo	7.

Potrebe za novim zapošljavanjem u 2013. godini temelje se na sve većem opsegu poslova vezanim uz: preuzimanje, implementaciju i provođenje pravne stečevine EU, provedbu razvojnih projekata Agencije i obavljanje nadzora sigurnosti u svrhu osiguranja primjene sigurnosnih standarda i obavljanje inspekcijskih poslova. Nadalje, sva planirana zapošljavanja u 2013. godini nužna su i u cilju primjerenog i efikasnog obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije u narednom razdoblju.

Realizacijom Plana zapošljavanja u 2013. godini, Agencija bi ostvarila broj zaposlenih koji bi na duže razdoblje bio dostatan za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, kako po broju zaposlenih na pojedinim radnim mjestima, tako i po strukturi zaposlenih. Broj od 83 radnika, koji bi Agencija dosegla tijekom 2013. godine, je optimalan i realan broj zaposlenih za obavljanje poslova koje su u nadležnosti Agencije, a u odnosu na veličinu i stupanj razvoja zrakoplovne industrije u Republici Hrvatskoj.

Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2013. GODINU

Agencija će i tijekom 2013. godine, za obavljanje poslova za koje nema ekonomskog opravdanja imati stalno zaposlene radnike, angažirati vanjske stručne suradnike, a što je u skladu s temeljnom odrednicom strategije Agencije.

Planirani broj zaposlenih uz povoljnu starosnu i obrazovnu struktura radnika Agencije su faktori koji u potpunosti omogućavaju uspostavu Agencije kao organizacije koja je u stanju osigurati visoke standarde sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj sukladno međunarodnim standardima i preporučenim praksama.

Pri planiranju optimalnog broja zaposlenih u Agenciji za naredno razdoblje, Agencija se rukovodila i realnim predviđanjem o mogućem odljevu kadrova u narednom razdoblju, i to najstručnijih kadrova Agencije. Naime, kadrovi Agencije su priznati kao visoko kvalificirani kadar, i to prema europskim standardima, poželjni za obavljanje poslova u europskim tijelima i institucijama iz područja zračnog prometa,. Navedeno predviđanje se temelji na postignutim rezultatima rada Agencije koji su prepoznati od strane EASA-e i EUROCONTROL-a, kao i od Europske komisije. Približavanjem dana ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, sve je realnije za očekivati ostvarenje ovog predviđanja.

Detaljno obrazloženje Plana zapošljavanja Agencije u 2013. godini nalazi se u Prilogu 7. ovog Programa rada.

5.2 Financijski resursi

Planirani financijski resursi Agencije detaljno su prikazani i obrazloženi u Financijskom planu Agencije za 2013. godinu.

5.3 Materijalni resursi

U 2013. godini, potrebe za materijalnim resursima Agencije su osigurane planiranjem dostatnih sredstava za nabavu materijalnih resursa neophodnih za redovito obavljanje djelatnosti Agencije. Pored toga, Investicijskim planom za 2013. godinu planirana su značajna sredstva za materijalne resurse u cilju povećanja i unaprjeđenja administrativnih i tehničkih kapaciteta Agencije. Isto tako, realizacijom projekta IPA 2009/Supply povećat će se i unaprijediti administrativni i tehnički kapaciteti Agencije, a što je detaljnije opisano u dijelu 6.2 ovog Programa rada.

Materijalni resursi, koji se ne financiraju putem projekta IPA 2009, usklađeni su s Planom nabave za 2013. godinu. Agencija će se, i nadalje, prema postojećim materijalnim resursima kao i pri nabavi novih materijalnih resursa odnositi na krajnje racionalan način, u cilju smanjenja troškova poslovanja Agencije, sukladno Programu mjera štednje za 2013. godinu. To se, prije svega, odnosi na korištenje mehanizma javnog natječaja i racionalnog korištenja raspoloživih materijalnih resursa.

6. RAZVOJNI PROJEKTI

Jedna od temeljnih odrednica strategije Agencije govori da će Agencija “pored redovitih prihoda propisanih Zakonom, koristiti sve moguće vanjske (bespovratne ili vrlo povoljne) izvore financiranja za realizaciju pojedinih projekata važnih za rad i razvoj Agencije.” Obzirom na ograničene financijske resurse, osobito u fazi osnivanja, Agencija je prikupljala informacije i podatke o programima pomoći Europske unije i mogućnostima njihova korištenja. Agencija je procijenila kako je Instrument pretpristupne pomoći – IPA dobar način da Agencija veliki dio svojih razvojnih projekata financira i realizira kroz navedeni program pomoći Europske unije. Tako je Agencija, tijekom 2010. godine, putem IPA 2008 uspješno realizirala projekt pod nazivom: “Pomoć Agenciji za civilno zrakoplovstvo i ostalim nadležnim tijelima za civilno zrakoplovstvo u pripremi ICAO Universal Safety Oversight Audit Programme (ICAO - USOAP) audita”.

U 2013. godini, Agencija će nastaviti s provođenjem projekta suradnje s EUROCONTROL-om. Suradnja s EUROCONTROL-om inicirana je 2009. godine, a realizacija projekta počela je u veljači 2010. godine. Isto tako, tijekom 2013. godine Agencija će nastaviti provedbu projekta IPA 2009 koji je započeo 2012. godine. Pored toga, Agencija će tijekom 2013. godine provoditi Projekt EBRD – usklađivanje sa SES II regulativom.

Nadalje, u cilju daljnjeg unaprjeđenja svoje djelatnosti, Agencija je identificirala dva velika razvojna projekta koji bi se odvijali u dugoročnom razdoblju od 10 i više godina, i koje predlaže Vladi Republike Hrvatske na davanje suglasnosti. Prvi razvojni projekt je Projekt za nabavu aviona (Special Mission Aircraft) koji bi služio za nadzor/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka i ostale namjene predviđene Projektom. Drugi razvojni projekt koji Agencija razmatra je Projekt za nabavu poslovnog prostora koji podrazumijeva stjecanje vlastitog poslovnog prostora koji bi omogućio daljnji razvoj djelatnosti Agencije uz racionalnije korištenje resursa za tu namjenu. Agencija smatra kako je Projekt za nabavu aviona od velikog značaja za sigurnost zračnog prometa u Republici Hrvatskoj, te je zbog toga prioritetni projekt za realizaciju između ta dva projekta.

6.1 Projekt suradnje s EUROCONTROL-om

Projekt suradnje s EUROCONTROL-OM se odvija u okviru podrške koju pruža Jedinica za podršku civilnim zrakoplovnim vlastima/nacionalnim nadzornim tijelima (Support to CAA/NSA Unit) pri Direkciji za jedinstveno nebo (Directorate Single Sky - DSS) EUROCONTROL-a. Glavni cilj projekta je pružanje podrške Agenciji pri uspostavi sposobnosti i stjecanju potrebnih znanja za kompetentno obavljanje funkcije Nacionalnog nadzornog tijela (National Supervisory Authority - NSA), naročito pri obavljanju nadzora nad pružateljem usluga u zračnoj plovidbi (na nacionalnoj i FAB razini). Drugi, isto tako važan cilj projekta je usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s regulativom Jedinstvenog europskog neba (Single European Sky – SES). Glavna područja suradnje su:

- Implementacija SES II paketa regulative;
- Izrada 5-godišnjeg poslovnog plana Agencije;
- Provedba usavršavanja uz rad (secondment) za radnike Agencije u EUROCONTROL-u;
- Pomoć u pripremi nacrt propisa s područja ATM-a;
- Izrada NSA priručnika, te verifikacija procedura.

Temeljem Plana upravljanja projektom (Project Management Plan - PMP) projekt se provodi kroz šest osnovnih radnih paketa, podijeljenih na mnogobrojne aktivnosti:

1. Support to CCAA active participation in FAB CE projects;
2. Performance plans development and monitoring of their implementation process;
3. Interoperability supervision process (including the military dimension);

4. Training organisations certification process;
5. Support to CCAA in developing/reviewing the system safety assessment (SSA) and analysis on the airport new construction project;
6. Secondments.

Predviđeno je da svih šest radnih paketa budu završeni do kraja 2013. godine, s daljnjom mogućnošću nastavka suradnje u područjima od interesa za Agenciju, ali i za EUROCONTROL.

U cilju uspješne provedbe projekta, osnovan je zajednički tim za upravljanje projektom (Common Project Management Team - CPMT) kojim zajedno predsjedaju predstavnici EUROCONTROL-a i Agencije, a odgovoran je za koordinirano planiranje, izvršenje, praćenje i izvještavanje u svezi dogovorenih radnih paketa. Svaki supredsjedatelj je odgovoran za koordinaciju aktivnosti unutar svoje vlastite organizacije i djeluje kao osoba za kontakt (POC).

Za 2013. godinu, u okviru projekta, planirane su sljedeće aktivnosti:

- Aktivno sudjelovanje eksperata HACZ-a u zajedničkim EUROCONTROL-ovim i FAB-CE projektima;
- Organiziranje seminara, radionica i školovanja na nacionalnoj i regionalnoj razini;
- Draftiranje nacionalnog plana izvedbe (National Performance Plan);
- Aktivno sudjelovanje predstavnika HACZ (NSA) kod nadogradnje ATM sustava HKZP-a;
- Nacionalna implementacija sustava za mjerenje izvedbe (PRISMIL);
- Bilateralna, FAB CE i regionalna suradnja koja uključuje podršku susjednim državama koje nisu članice EU;
- Sustav upravljanja kvalitetom unutar NSA-a;
- Izvješćivanje o događajima i sustavi za analize;
- Izrada procesa za nadzor interoperabilnosti;
- Sredstva usklađenosti sustava zaštite upravljanja zračnom plovidbom kao dio priručnika ATM zaštite;
- Izrada predloška bi/multilateralnog sporazuma za prekograničnu suradnju.

6.2 Projekt IPA 2009

Agencija procjenjuje da će projekt IPA 2009 biti realiziran u 2013. godini, kako je i predloženo sukladno terminima i najavama provedbe projekta od strane Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU). Predloženi projekt je zajednički projekt Agencije i Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova.

Naziv projekta: "Jačanje administrativnih i tehničkih sposobnosti u cilju omogućavanja učinkovitog provođenja aktivnosti Agencije za civilno zrakoplovstvo i poboljšanja administrativnih i tehničkih sposobnosti Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova"

Projekt se sastoji od dvije aktivnosti: stručne pomoći (Twinning) za jačanje administrativnih sposobnosti i nabave opreme (Supply) za poboljšanje tehničkih sposobnosti. Predložena ukupna vrijednost projekta iznosi 1.467.000 EUR, od čega je za Twinning aktivnost planirano 1.000.000 EUR, dok je za Supply aktivnost planirano 467.000 EUR. U ukupnom predloženom iznosu EU sudjeluje s 1.300.000 EUR bespovratnih sredstava, dok će ostatak od 167.000 EUR biti osiguran iz sredstava Agencije i iz proračunskih sredstava Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova.

TWINNING

U tijeku 2013. godine očekuje se završetak twinning aktivnosti opisanih u IPA Twinning Project Fiche-u. Sukladno Twinning ugovoru, završetak twinning komponente očekuje se 31. kolovoza 2013. godine. Glavne aktivnosti iz Twinning Fiche-a obuhvaćaju sljedeće:

- Razvoj procedura i priručnika;
 - Analiza usklađenosti postojeće nacionalne regulative i odgovarajućih pravilnika s međunarodnim propisima;
 - Analiza i revizija Quality Manual-a;
 - Analiza i revizija Training Manual-a;
 - Analiza i revizija State Safety Program-a;
 - Analiza i revizija svih sektorskih priručnika i operativnih procedura.
- Implementacija i obuka za radnike Agencije:
 - Upoznavanje radnika s izmjenama u priručnicima;
 - Osposobljavanje 10 inspektora (iz područja plovidbenosti i letačkih operacija) za obavljanje nadzora;
 - 2 radna posjeta u Austro Control GmbH gore navedenih inspektora.

SUPPLY

Supply komponenta projekta IPA 2009 sastoji se od nabave računalne opreme i računalnih programa za potrebe Agencije.

Tijekom 2012. godine ugovorena je nabava sljedeće računalne opreme: serverska računala s modulom za pohranu podataka, konzole za rad i nadzor serverskih računala, neprekidana napajanja za serverska računala, mrežna oprema, stolna računala za inspektore, prijenosna računala, mrežni printeri i ostala računalna oprema, LMS (Learning Management System) web bazirana aplikacija.

U 2013. godini planira se nabava dodatnih elektronskih čitača kartica za sustav nadzora ulaska i izlaska iz Agencije, elektronskih brava, dodatnih licenci za sustav Jantar, multimedijalnih uređaja za opremanje prostora Agencije i za potrebe inspektora u obavljanju svojih dužnosti, te nabava standardnog software-a za civilne zrakoplovne vlasti, koji treba sadržavati sljedeće module:

- Modul za licenciranje zrakoplovnog osoblja;
- Modul za licenciranje kontrolora zračnog prometa;
- Modul za aeromedical examinere, praćenje zdravstvene osposobljenosti za zrakoplovno osoblje i/ili kontrolore zračnog prometa;
- Modul za licenciranje osoblja održavanja zrakoplova;
- Modul za Type Certification, Airworthiness Directives i Environment Certificates;
- Modul za registar zrakoplova;
- Modul za upravljanje vlasništvom zrakoplova s hipotekama i ugovorima o leasingu;
- Modul za odobrenja organizacijama s integriranim upravljanjem audita i inspekcije;
- Modula za upravljanje s klijentima.

U 2013. godini, očekuje se od strane SAFU raspisivanje međunarodnog natječaja koji sadrži 3 Lot-a, te evaluacije pristiglih ponuda, i implementiranje ugovorenih Lot-ova do kraja 2013. godine.

Maksimalna vrijednost preostalih neugovorenih Lot-ova iznosi 312.000 EUR.

6.3 Projekt EBRD – usklađivanje sa SES II regulativom

Europska banka za obnovu i razvoj (European Bank for Reconstruction and Development - EBRD) potpisala je s Hrvatskom kontrolom zračne plovidbe d.o.o. (HKZP) kredit za financiranje značajne tehnološke nadogradnje sustava i opreme, a kako bi bili u zahtjevanim standardima pružanja usluga u zračnoj plovidbi u skladu s Europskim industrijskim zahtjevima.

U skladu s politikom EBRD-a, a vezano uz dodjelu bespovratnih sredstava državnim institucijama država koje financiraju značajne projekte sredstvima zajma EBRD-a, Agencija je od EBRD Shareholder Special Fund-a dobila bespovratna sredstva vezano uz Projekt modernizacije ATM sustava HKZP-a koji se financira sredstvima zajma od strane EBRD-a. Ukupni iznos donacije od 249.972 EUR namijenjen je za konzultantske usluge koje će Agenciji pružiti konzultantska kuća "Helios" iz Velike Britanije u svezi usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s regulativom Jedinog europskog neba - SES II (Single European Sky), uspostavu Funkcionalnog bloka zračnog prostora Središnje Europe (FAB CE), sigurnosni nadzor udovoljavanja zajedničkim zahtjevima i uspostavu sheme učinkovitosti u skladu sa zahtjevima Europske inicijative. Sredstva su dodijeljena za konzultantske usluge koje će se provoditi po zahtjevu Agencije i definiranih područja u kojima se traži pomoć. Nakon provedenog natječaja odabrana je konzultantska tvrtka „Helios“ koja provodi predviđene zadatke u skladu s ugovorom i to:

- **Institucionalna rješenja** - Provođenje pregleda trenutnih institucionalnih rješenja u Republici Hrvatskoj u usporedbi s najboljom europskom praksom, te davanje preporuka za poboljšanja gdje je to potrebno.
- **Uspostava Funkcionalnog bloka zračnog prostora Središnje Europe (FAB CE)** - Pomoć HACZ-u u izradi potrebnih dokumenata na temelju budućih obveza i zahtjeva za informacije koje treba pružiti prije uspostavljanja funkcionalnog bloka zračnog prostora, podrška vezana za izradu i analizu FAB CE radnih dokumenata i podrška u pripremi i izradi nacrta sporazuma o odgovornosti za prekogranično pružanje ATS-a.
- **Nadzor sigurnosti** - Pomoć HACZ-u u provedbi SES zahtjeva o nadzoru sigurnosti u upravljanju zračnim prometom, razvoj smjernica i postupaka NSA za nadzor pružatelja usluga, analiza promjena koje je uvela provedba novog COOPANS Eurocat ATM sustava i izrada plana nadzora promjena, razvoj predložka za izradu godišnjeg izvješća nadzora sigurnosti, razvoj metodologije za procjenu ljudskih resursa, razvoj smjernica i predložka za imenovanje ATS/MET pružatelja usluga, razvoj smjernica, procedura i razmjene dobre prakse vezane za nadzor/pregled/prihvatanje/odobrenje promjena.
- **Kvaliteta zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija** - Pomoći HACZ-u u utvrđivanju zahtjeva o kvaliteti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija za Jedinostveno europsko nebo (gap analiza, prijedlog plana provedbe).
- **Shema učinkovitosti, mrežne funkcije i zajednička pravila naplate** - Pomoći HACZ-u u uspostavi plana učinkovitosti usluga u zračnoj plovidbi i mrežnih funkcija.

6.4 Razvojni projekt za nabavu aviona

U cilju daljnjeg razvoja svoje djelatnosti, Agencija je identificirala projektnu ideju i izradila projekt od velikog značaja za povećanje sigurnosti zračnog prometa u Republici Hrvatskoj. Projekt podrazumijeva nabavu aviona (Special Mission Aircraft) opremljenog pratećim sustavom za nadzor/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System - FIS), provjeru/validaciju letnih procedura (Flight Procedure Validation) na aerodromima u Republici Hrvatskoj, kontrolu i nadzor RF spektra - otkrivanje/lociranje smetnji na zrakoplovnim frekvencijama, te za potragu/lociranje (Search and Rescue – SAR) u slučajevima nesreće

zrakoplova – primarna namjena, a imao bi i odgovarajuće transportne kapacitete za hitni medicinski zračni prijevoz (pacijenta i organa za transplantaciju), kao i za potrebe zračnog prijevoza VIP osoba i posebnih pošiljki - sekundarna namjena.

Projekt je, prethodno, bio predložen za financiranje putem Instrumenta pretpristupne pomoći – IPA, i to za IPA 2011 i IPA 2012. Tijekom procesa programiranja i evaluacije prijavljenih projekata, projekt Agencije nije prihvaćen za financiranje putem Instrumenta pretpristupne pomoći IPA 2011/IPA 2012, od strane predstavnika Europske komisije. Kao razlog je naveden visok iznos potreban za financiranje projekta u odnosu na raspoloživa sredstva za IPA program, kao i odluka da se prednost dodijeli drugim prioritetnim osama financiranja projekata od strane EU. Navedeni projekt je predstavljen u Godišnjim programima rada Agencije za 2011. i 2012. godinu, a na koje je Vlada Republike Hrvatske dala odobrenje.

Projektom je bilo predviđeno i sudjelovanje drugih državnih tijela/institucija/organizacija čije potrebe su srodne generalnoj namjeni, odnosno ideji projekta. Agencija je prethodno, tijekom izrade projektne ideje i rada na projektu planiranom za realizaciju putem IPA programa, uspostavila suradnju s potencijalnim drugim korisnicima projekta i, kao rezultat cijelog procesa, zaprimila suglasnosti za sudjelovanje u projektu od: zračnih luka u Republici Hrvatskoj (Hrvatske udruge zračnih luka - u daljnjem tekstu: HUZL), Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (u daljnjem tekstu: HAKOM), Državne uprave za zaštitu i spašavanje (u daljnjem tekstu: DUZS), Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: MZ ili Ministarstvo zdravlja) – za potrebe Eurotransplant-a, te Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu (u daljnjem tekstu: HZHM). Isto tako, Agencija je pristupila i Direkciji za korištenje službenih zrakoplova Vlade Republike Hrvatske, koja je iskazala načelan interes za projekt, kao korisnik i mogući operator aviona. Agencija očekuje kako će i Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. (u daljnjem tekstu: HKZP), kao pružatelj usluga u zračnoj plovidbi, iskazati svoj interes za realizaciju projekta.

Obzirom da projekt nije bilo moguće realizirati putem IPA programa, Agencija je pristupila analizi i razradi projektne ideje originalno zamišljenog projekta IPA 2011/IPA 2012, a kako bi iznašla alternativni način za ponovno pokretanje projekta. Originalno zamišljeni projekt IPA 2011/IPA 2012 razdvojen je na dva zasebna i vremenski odvojena projekta. Novi plan je da se prvi dio projekta, Projekt za nabavu aviona - I Faza, financira dijelom iz vlastitih sredstava Agencije, a dijelom povoljnim kreditnim zaduživanjem kod domaće ili inozemne financijske institucije koja financira razvojne projekte u Republici Hrvatskoj. Drugi dio projekta, Projekt za nabavu sustava za umjeravanje/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System – FIS) – II Faza, uslijedio bi nakon dodatnog istraživanja mogućih izvora financiranja, a naročito mogućnosti financiranja putem europskih fondova koji će biti dostupni Republici Hrvatskoj nakon pridruživanja Europskoj uniji, kao i mogućnosti financijskog doprinosa drugih korisnika, prije svega HKZP-a. Cjelokupni projekt realizirao bi se kroz višegodišnje razdoblje zbog složenosti regulatornog, organizacijskog, operativnog i financijskog okvira. Agencija je samostalno, tijekom rada na projektu, napravila preliminarnu analizu financijske isplativosti (cost benefit) projekta koja je pokazala da je projekt financijski isplativ, obzirom da je baziran na nekomercijalnom pristupu. Time bi se troškovi svih potencijalnih korisnika projekta u značajnom iznosu smanjili.

Agencija smatra da je ovaj projekt od interesa za Republiku Hrvatsku, jer u nekoliko segmenata doprinosi izgradnji/povećanju sposobnosti/kapaciteta nadležnih institucija za obavljanje poslova definiranih u međunarodnim ugovorima i sporazumima kojih je Republika Hrvatska potpisnica, a koje im trenutno nisu na raspolaganju. Projekt za nabavu aviona je u funkciji razvoja djelatnosti Agencije, u skladu sa Zakonom o zračnom prometu i Statutom Agencije.

Procijenjena vrijednost nabave novog aviona, koji bi bio pogodna platforma za predviđene namjene, iznosi približno 5.000.000 EUR, dok se cijena rabljenog aviona kreće u rasponu od 3.100.000 EUR do 4.500.000 EUR.

1. Obrazloženje potrebe za pokretanjem projekta

Republika Hrvatska je stranka Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, odnosno članica Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) koja je osnovana istom Konvencijom u svrhu razvijanja i uspostave međunarodnih standarda civilnog zrakoplovstva, načela, tehnologije te poticanja i razvoja međunarodnoga zračnog prometa. Annex-om 10 Konvencije propisano je da se, periodično, mora provoditi umjeravanje radionavigacijskih sustava/uređaja sa zemlje i iz zraka.

Nadalje, Republika Hrvatska kao potpisnica ICAO Konvencije obvezna je poštivati rezoluciju Skupštine 36-23 i 37-11 koja zahtjeva da država objavi plan implementacije PBN-a (PBN implementation plan), te uvede RNAV i RNP operacije¹ (gdje je potrebno) za en-route i terminalne zone, te implementaciju APV (Baro-VNAV i/ili augment GNSS), uključujući LNAV only minima, za sve piste s instrumentalnim prilazom kao primarnu proceduru ili kao back-up ILS prilazu do 2016. godine, i to prema sljedećim koracima:

- 30% zračnih luka s instrumentalnim prilazom do 2010. godine.;
- 70% zračnih luka s instrumentalnim prilazom do 2014. godine;
- 100% zračnih luka s instrumentalnim prilazom do 2016. godine.

Kako bi Agencija, sukladno ICAO zahtjevima i preporučenoj praksi, odobrila proceduru (postupak instrumentalnog odilaženja i prilaženja potrebno je prethodno izvršiti provjeru te procedure zrakoplovom iz zraka. Navedenim postupkom (provjera iz zraka) provjerava se letnost procedure i kvalitet prijema signala radionavigacijskih sredstava.

Zrakoplov koji bi udovoljavao zahtjevima za provjeru iz zraka gore navedenih, kako konvencionalnih tako i novih navigacijskih specifikacija mora biti opremljen u skladu s dodatkom 2. ICAO Doc 8071, Manual on Testing of Radio Navigation Aids, Vol. I i II.

Stvar je politike svake države na koji način će osigurati provođenje navedenog standarda. Načelno, postoje dva modela koji se primjenjuju u praksi. Tradicionalni je način da se „državnim“ avionom (koji je u operativnoj uporabi nadležnog tijela za sigurnost zračnog prometa ili pružatelja usluga u zračnoj plovidbi) provodi umjeravanje/letna inspekcija radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka. Tržišni način podrazumijeva specijalizirane tvrtke, koje pružaju uslugu umjeravanja radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka na komercijalnom principu, a moraju biti odobrene od strane tijela koja provode nadzor sigurnosti zračnog prometa države u kojoj operiraju.

U svakom slučaju, odgovornost je svake države za ispravnost rada radionavigacijskih sustava/uređaja na svom teritoriju, a što je u nadležnosti tijela koja provode nadzor sigurnosti zračnog prometa. Nadležno tijelo za sigurnost civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj je Agencija. Važno je za istaknuti, kako svaka država određuje politiku kako će ispuniti međunarodne standarde u ovom području, sukladno svojim potrebama (broju navigacijskih sustava/uređaja, broju letnih procedura, geografskom položaju, intenzitetu zračnog prometa, rentabilnosti/cost effectiveness i drugim aspektima).

Cilj projekta

Poboljšati sigurnost zračnog prometa u Republici Hrvatskoj u skladu s međunarodnim ugovorima kojima je Republika Hrvatska pristupila, a naročito Konvencijom o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu i pravnom stečevinom Europske unije, radi osiguranja provedbe nadzora sigurnosti sustava nacionalnog zračnog prostora,

¹ Local Single Sky Implementation Plan 2011 (NAV10 -Implement APV procedures)

Implementacija RNAV (GNSS) APV procedura (APV/Baro i/ili APV/SBAS) s ciljem tranzicije s konvencionalnih NPA na APV procedure (ovaj cilj je u skladu s ICAO rezolucijom Skupštine 37-11)

kao i radi pružanja sigurne, dostupne i visoko kvalitetne hitne medicinske pomoći svim hrvatskim državljanima kao i posjetiteljima.

Namjena projekta

Izgraditi tehničke i administrativne kapacitete Agencije za nadzor/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka, provjeru/validaciju letnih procedura kako bi se osiguralo sigurno funkcioniranje državnih zrakoplovnih navigacijskih uređaja u Republici Hrvatskoj.

Povećati sposobnosti HAKOM-a za nadzor RF spektra uz sposobnost otkrivanja/lociranja izvora smetnji na zrakoplovnim i drugim frekvencijama.

Povećati sposobnosti DUZS za traganje i pronalaženje zrakoplova/plovila u nevolji kako bi se pružila pomoć službama potrage i spašavanja u spasilačkim operacijama.

Povećati kvalitetu hitne medicinske pomoći i cjelokupne zdravstvene skrbi, u smislu boljih standarda zdravstvene skrbi vezano uz djelotvornost i učinkovitost, na cijelom teritoriju Republike Hrvatske.

2. Trenutna situacija po pitanju načina na koji se provodi umjeravanje/letna inspekcija radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka

U Republici Hrvatskoj ne postoje državne sposobnosti za umjeravanje/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka. Trenutno, tu državnu obvezu provodi Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. (HKZP), kao pružatelj usluga u zračnoj plovidbi. Tu obvezu je HKZP-u propisala Agencija, izdavanjem Sigurnosne direktive (ASO-2010-002 – Provođenje umjeravanja sa zemlje i iz zraka radionavigacijskih sustava/uređaja u Republici Hrvatskoj), obzirom da to područje nije bilo na odgovarajući način regulirano sukladno međunarodnim standardima. HKZP je trgovačko društvo u 100%-nom vlasništvu Republike Hrvatske koje, zbog neimanja vlastitih sustava/uređaja i ovlaštenog osoblja za provođenje umjeravanja (kalibraže) radionavigacijskih uređaja, plaća istu uslugu po komercijalnoj cijeni inozemnom dobavljaču. Realizacijom projekta bi se dobile „državne“ sposobnosti za umjeravanje radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka, a unaprijedila bi se i kvaliteta nadzora i sigurnost zračnog prometa u Republici Hrvatskoj.

Dodatne namjene koje su predložene projektom za ostale korisnike projekta, isto tako, doprinose povećanju sigurnosti zračnog prometa, uz medicinsku namjenu koja spašava ljudske živote. Realizacija projekta bi doprinjela usvajanju novih sposobnosti, znanja i tehnologija koje nadležna tijela u Republici Hrvatskoj trenutno nemaju. Isto tako, realizacija projekta bi imala pozitivan učinak na fleksibilnost, sposobnost i dostupnost potrebnih resursa za navedene namjene, a u cilju osiguranja sigurnog odvijanja zračnog prometa i povećanja kvalitete medicinske skrbi u Republici Hrvatskoj.

3. Pokretanje preoblikovanog projekta

Obzirom na do sada navedeno, Agencija je pristupila analizi i razradi projektne ideje originalno zamišljenog projekta IPA 2011/IPA 2012, a kako bi iznašla alternativni način za ponovo pokretanje projekta. Originalno zamišljeni projekt IPA 2011/IPA 2012 razdvojen je na dva projekta: zasebni Projekt za nabavu aviona i zasebni Projekt za nabavu sustava za umjeravanje/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System – FIS). Projektom za nabavu aviona je predviđeno da bi Agencija vlastitim financiranjem

izvršila nabavu aviona koji bi u potpunosti udovoljavao zahtjevima za ugradnju navedenog sustava. Drugi dio projekta, Projekt za nabavu sustava za umjeravanje/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System – FIS) uslijedio bi nakon dodatnog istraživanja mogućih izvora financiranja, a naročito mogućnosti financiranja putem europskih fondova koji će biti dostupni Republici Hrvatskoj nakon pridruživanja Europskoj uniji, kao i mogućnosti financijskog doprinosa drugih korisnika, prije svega HKZP-a.

Agencije je, tijekom rada na prethodnom projektu IPA 2011/IPA 2012, istraživala tržište i prikupila ponude od strane proizvođača aviona i sustava za umjeravanje/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System – FIS), temeljem tehničkih zahtjeva koje je Agencija izradila i specificirala u Zahtjevu za dostavu ponuda - Request for ROM Quotation for collecting of ROM proposals for the provision of a Flight Inspection Aircraft (FIA) equipped with an Automatic Flight Inspection System (AFIS). Temeljem dostavljenih ponuda, Agencija je ustanovila da je prosječna cijena aviona - iznos od približno 5.000.000 EUR za avion, a za sustav za umjeravanje/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System – FIS) - iznos od približno 3.500.000 EUR.

Agencija smatra da je ovaj projekt od interesa za Republiku Hrvatsku, jer u nekoliko segmenata doprinosi izgradnji/povećanju sposobnosti/kapaciteta nadležnih institucija za obavljanje poslova definiranih u međunarodnim ugovorima i sporazumima kojih je Republika Hrvatska potpisnica.

Do same realizacije projekta bit će potrebno riješiti određena regulatorna, organizacijska, operativna i financijska pitanja. U tom smislu, Agencija će surađivati s ostalim korisnicima projekta. Predložena projektna ideja je samo prvi korak na dugom putu realizacije projekta. Financijski aspekt predloženog projekta bi trebao biti na korist svih korisnika, obzirom da se zasniva na nekomercijalnom principu.

Detaljne specifikacije Projekta za nabavu aviona nalaze se u Studiji izvedivosti, koja pokazuje da je projekt izvediv i opravdan. Po prethodnom pozitivnom mišljenju Vlade Republike Hrvatske, odnosno Ministarstva, vezano uz projekt nabave aviona, Agencija će, tijekom 2013. godine, izraditi Predinvesticijsku studiju kojom će detaljno biti razrađen cjelokupni projekt. Aktivnosti Agencije i ostalih korisnika će biti usmjerene na aktivno prikupljanje potpore svih relevantnih tijela državne uprave i institucija koje mogu dati doprinos uspješnoj realizaciji projekta, a prije svega Ministarstva, te ostalih resornih ministarstava za područja rada ostalih korisnika.

6.5 Razvojni projekt za nabavu poslovnog prostora

Projekt za nabavu poslovnog prostora predstavlja drugi veliki razvojni projekt koji Agencija dugoročno planira u cilju svog daljnjeg razvoja. Agencija, trenutno, svoje potrebe za poslovnim prostorom zadovoljava najmom istog po komercijalnim uvjetima. Poslovni prostor Agencije u poslovnom centru „Almeria“ je zadovoljavajuće kvalitete za postojeći broj zaposlenika, uz ograničenu mogućnost daljnjeg zakupa zbog zauzetosti poslovnog prostora koji bi odgovarao Agenciji u smislu bolje funkcionalnosti i iskoristivosti. U narednom razdoblju, Agencija će širiti svoju djelatnost u području organizacije školovanja i osposobljavanja domaćih i inozemnih zrakoplovnih subjekata u cilju osiguranja visokih standarda sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa. Razvoj djelatnosti Agencije u navedenom području će teško biti ostvariv na zadovoljavajućoj razini u postojećem poslovnom prostoru, pa i pod uvjetom zakupa dodatnog poslovnog prostora.

Rješenje za navedene probleme je nabava vlastitog poslovnog prostora koji bi odgovarao potrebama i opsegu poslovanja Agencije. U tom cilju, Agencija je razmatrala mogućnost kupnje već izgrađenog poslovnog prostora, kao i mogućnost samostalne ili partnerske gradnje s drugim zainteresiranim institucijama.

Ovisno o pozitivnom prethodnom mišljenju Vlade Republike Hrvatske, odnosno Ministarstva o ovom projektu, Agencija će, tijekom 2013. godine, izraditi Studiju izvedivosti za nabavu poslovnog prostora koja će se temeljiti na

Croatian Civil Aviation Agency

samostalnoj gradnji odgovarajućeg poslovnog prostora koji bi dugoročno zadovoljio potrebe Agencije za istim. Aktivnosti Agencije bit će usmjerene i na traženje potencijalnih partnera u projektu (državnih tijela i drugih institucija), po mogućnosti srodnih djelatnosti.

6.6 Daljnji koraci vezano uz razvojne projekte

Razvojni projekti predviđeni ovim Programom rada zahtijevaju suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Sukladno odredbama članka 10. stavka 6. Zakona i odredbama članka 36. stavka 6. Statuta Agencija, Agencija mora za pravni posao čija je vrijednost veća od 7.500.000 kuna, zatražiti suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Agencija će, tijekom 2013. godine, pripremiti sve relevantne dokumente, prije svega studije izvedivosti i preinvesticijske studije i dostaviti ih Vladi Republike Hrvatske, zajedno sa zahtjevom za davanjem suglasnosti za dugoročno kreditno zaduženje radi financiranja jednog od razvojnih projekata. Sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske, Agencija će pristupiti realizaciji jednog od predloženih razvojnih projekata. U Financijskom planu Agencije za 2013. godinu predviđena su sredstva u iznosu od 7.500.000 kuna za početak realizacije jednog od razvojnih projekata. Alternativa realizaciji jednog od dva predložena projekata je usklađivanje jediničnih cijena naknada kojima se osiguravaju sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije.

7. ZAKLJUČAK

Godišnji program rada Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo za 2013. godinu baziran je prije svega na očekivanom pridruživanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, koje će imati značajan utjecaj na rad Agencije ubuduće. Pretpostavka je da će pridruživanje imati značajan utjecaj na sljedećim područjima:

- završna prilagodba pravnog okvira Republike Hrvatske kao punopravne članice EU, postojećem pravnom okviru EU;
- povećan angažman osoblja Agencije u smislu aktivne participacije u radu radnih tijela EASA-e i Europske komisije;
- povećani zahtjevi za izvješćivanjem u kontekstu funkcioniranja EU;
- odljev (kvalitetnih) kadrova Agencije u europske institucije.

Od ostalih bitnih čimbenika koji su uzeti u obzir prilikom izrade ovog Programa, za istaknuti je sljedeće:

- Kao posljedica najnovijih promjena europskih propisa u području civilnog zrakoplovstva, Agencija će se morati uskladiti s tzv. „Authority Requirements“ koji proizlaze iz EASA/EC regulative.
- Također, 2013. je godina u kojoj Republika Hrvatska mora pripremiti Plan mjerenja učinkovitosti iz područja ATM-a, koji će biti dostavljen na Europsku komisiju, te koji će se primjenjivati od 2014. godine.
- Program rada predviđa aktivnosti na implementaciji Nacionalnog programa sigurnosti zračnog prometa, kao i Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa za koje se očekuje da će biti doneseni od strane Vlade Republike Hrvatske početkom godine.
- Program predviđa značajnu aktivnost na realizaciji inicijativa za promjene u domeni generalne avijacije u cilju trajnog poboljšanja sigurnosti u domeni generalne avijacije.

Sukladno zakonskim obvezama koje Agencija ima, navedenim čimbenicima specifičnim za 2013. godinu, te svojoj misiji i viziji, Agencija je u ovom Programu postavila ciljeve te definirala potrebne aktivnosti u cilju realizacije istih. Sukladno potrebnom opsegu angažmana resursa na realizaciji ciljeva, izrađen je komplementaran Financijski plan Agencije, te je izvršena analiza raspoloživih ljudskih resursa za izvršenje postavljenih ciljeva.

Postavljeni ciljevi su realno ostvarivi uz osiguranje planiranih ljudskih, financijskih i materijalnih resursa. Nadalje, postavljeni ciljevi su u skladu s nastojanjima Agencije za ostvarenje svoje misije i vizije. Isto tako, aktivnosti koje će Agencija provoditi u 2013. godini za ostvarenje postavljenih ciljeva su u skladu s temeljnim odrednicama strategije Agencije.

U 2013. godini, Agencija će nastaviti provoditi aktivnosti na daljnjem podizanju standarda sigurnosti civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj. Otklanjanje nalaza međunarodnih organizacija i institucija (ICAO USOAP, EASA), implementacija SES II regulative kao i ostale pravne stečevine EU bit će, i nadalje, u fokusu rada Agencije.

Agencija planira, tijekom 2013. godine, privesti kraju realizaciju svih komponenti projekta IPA 2009, kao i kontinuirano provoditi projekt suradnje sa EUROCONTROL-om s posebnim naglaskom na pripremi Plana mjerenja učinkovitosti i uvođenju GNSS procedura u Republici Hrvatskoj.

Planovi zapošljavanja i školovanja kadrova za 2013. godinu reflektiraju:

- potrebe Agencije za kadrovima koje proizlaze iz planiranog opsega aktivnosti;
- potrebno usklađivanje s međunarodnim standardima (nalazi o nesukladnosti EASA-e i ICAO-a);
- potrebu kontinuiranog usavršavanja i praćenja razvoja propisa.

Tijekom 2013. godine, Agencija će sukladno svojim obvezama, nastaviti unaprjeđivati suradnju s tijelima državne uprave, prije svega s resornim Ministarstvom i Agencijom za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova, a

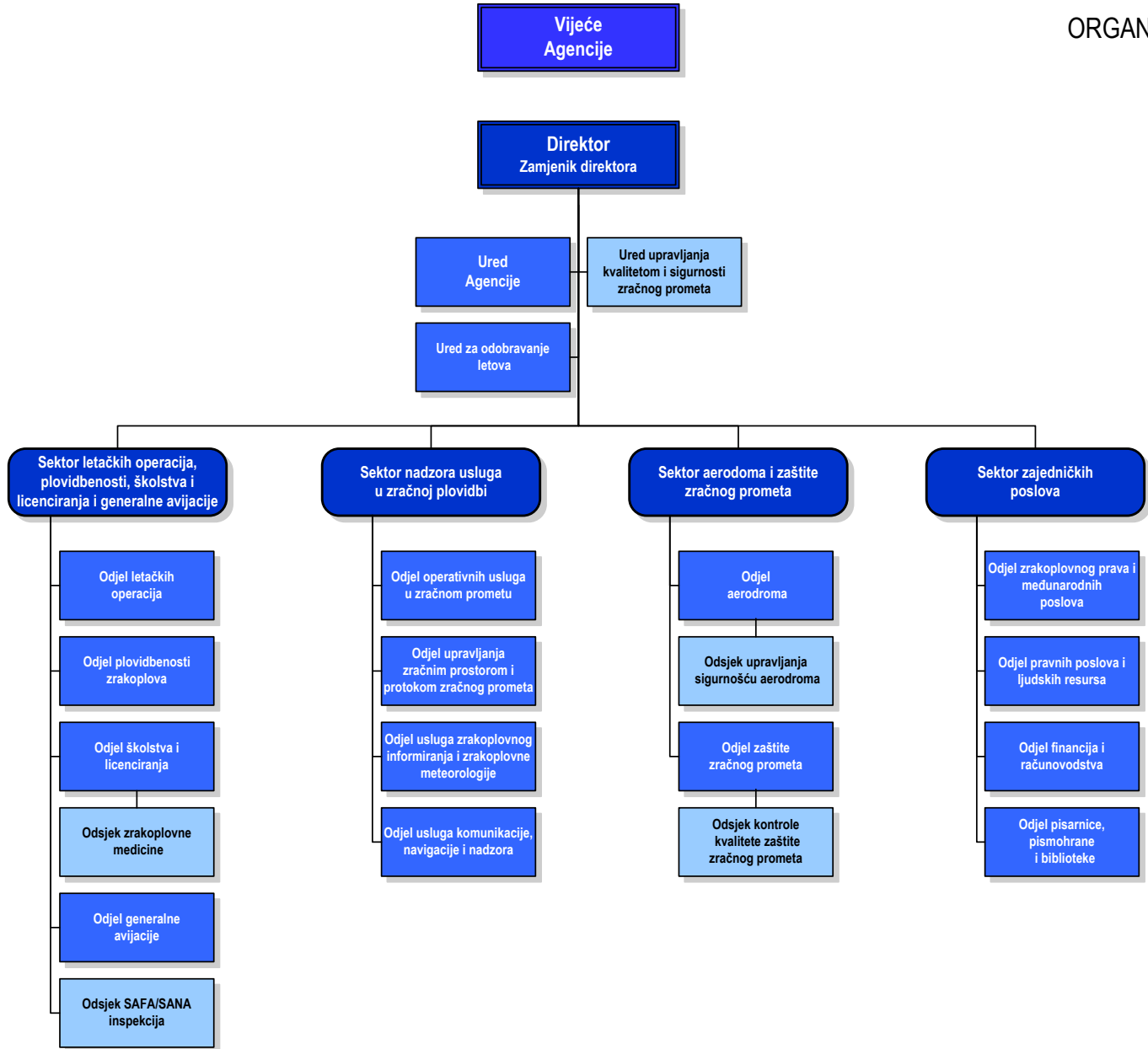
Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2013. GODINU

koja su uz Agenciju, nadležna tijela za civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona. Agencija će, isto tako, nastaviti provoditi komunikaciju sa svim subjektima zrakoplovne industrije u Republici Hrvatskoj, s ciljem unaprjeđenja sigurnosnih standarda i pomoći u implementaciji nove regulative. Istodobno, nastavit će se razvijati međunarodna suradnja, prije svega s Europskom agencijom za sigurnost zračnog prometa – EASA i Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe – EUROCONTROL.

U cilju osiguranja stabilnog financijskog poslovanja Agencije i održavanja likvidnosti Agencije u 2013. godini, nastavit će se primjenjivati mjere štednje i racionalizacije poslovanja, kao i druge mjere koje će osigurati dostatna sredstava za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije.

ORGANIZACIJSKA KARTA

Strateški ciljevi (Strategic Objectives – STO)

Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo

Objective Title Naziv cilja	Code Oznaka	Objective Description Opis strateškog cilja
Sustaining the operations (Podrška operacijama)	STO 01	Achieve continuous sustainability of the Agency operations with regard to the necessary resources. (Postići kontinuiranu održivost operacija Agencije, vodeći pritom računa o potrebnim resursima.)
Acting in accordance with assigned responsibilities (Provođenje dodijeljenih odgovornosti)	STO 02	Provide undisturbed conduct of the assigned competences and activities of the Agency according to the Air Traffic Act and Agency Statute. (Omogućiti nesmetanu provedbu dodijeljenih ovlasti i aktivnosti prema Zakonu o zračnom prometu i Statutu Agencije.)
Fostering the quality and efficiency (Jačanje kvalitete i efikasnosti)	STO 03	Enhance and maintain the high level quality and efficiency of services according to needs of stakeholders. (Unaprijediti i održati visoku razinu kvalitete i učinkovitosti usluga prema potrebama ključnih dionika.)
Ensuring respected position (Osiguranje respektabilne pozicije)	STO 04	Enhance external position of the Agency at the national and international level. (Unaprijediti poziciju Agencije na nacionalnoj i međunarodnoj razini.)
Regulatory framework (Pravni okvir)	STO 05	Continue with establishment of comprehensive civil aviation legislative framework to enable high level of safety and security of overall civil aviation in Croatia. (Nastaviti s izradom opsežnog pravnog okvira za civilno zrakoplovstvo s ciljem osiguranja visoke razine sigurnosti civilnog zrakoplovstva u Hrvatskoj.)

Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2013. GODINU

Prilog 3.

Ciljevi srednje razine (Medium Level Objectives – MLO)

Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo

Objective Title Naziv cilja	Code Oznaka	Objective Description Opis cilja	Ownership Vlasništvo
Sustaining the Operations (Podrška operacijama)	STO 01	Achieve continuous sustainability of the Agency operations with regard to the necessary resources planning. (Postići kontinuiranu održivost operacija Agencije, vodeći pritom računa o potrebnim resursima.)	Corporate (Zajedničko)
Human Resources Management (Upravljanje ljudskim resursima)	MLO 01	Ensure necessary human resources for the sustainable conduct and development of the Agency functions and services. Ensure that staff skills and competencies are adequate with regards to industry and regulatory requirements. Improve skills and leadership qualities of management staff. (Osigurati potrebne ljudske resurse za održivu provedbu i razvoj djelatnosti i usluga Agencije. Osigurati da vještine i kompetencije zaposlenika odgovaraju zakonskim i stručnim uvjetima. Unaprijediti vještine i kvalitete rukovođenja na upravljačkoj razini.)	Director (Direktor)
Financial Resources Management (Upravljanje financijama)	MLO 02	Ensure that Agency has enough financial resources to sustain its activities. (Osigurati financijska sredstva za provedbu aktivnosti Agencije.)	Deputy Director (Zamjenik direktora)
Facilities and Equipment (Resursi i oprema)	MLO 03	Utilize development projects for building and enhancement of the administrative and technical capacity to support operations of the Agency. (Iskoristiti razvojne projekte izgradnje i jačanja administrativnih i tehničkih kapaciteta za potporu aktivnostima Agencije.)	Deputy Director (Zamjenik direktora)

Objective Title Naziv cilja	Code Oznaka	Objective Description Opis cilja	Ownership Vlasništvo
Acting in accordance with assigned responsibilities (Provođenje dodijeljenih odgovornosti)	STO 02	Provide undisturbed conduct of the assigned competences and activities of the Agency according to the Air Traffic Act and Agency Statute. (Omogućiti nesmetanu provedbu dodijeljenih ovlasti i aktivnosti prema Zakonu o zračnom prometu i Statutu Agencije.)	Corporate (Zajedničko)
Oversight of operations, certification and licensing (Nadzor operacija, certificiranje i licenciranje)	MLO 04	Ensure continuous conduct of safety and security oversight with the purpose of ensuring continuous compliance with the requirements for the conducting of air transport and other air traffic activities. Provide dedicated services to all stakeholders as requested, in accordance with the Air Traffic Act and regulations adopted on the basis of the Act. (Osigurati kontinuiranu provedbu sigurnosnog nadzora u cilju osiguranja neprestane usklađenosti sa zahtjevima za provedbu zračnog prijevoza i ostalih aktivnosti vezanih uz zračni promet. Pružiti visoku razinu usluge svim ključnim dionicima prema potrebi te u skladu sa Zakonom o zračnom prometu i svim pratećim propisima.)	Assistant Directors All Sectors (Pomoćnici direktora; Svi sektori)
Economic regulation of civil aviation (Ekonomska regulacija civilnog zrakoplovstva)	MLO 05	Further develop economic expertise and processes for transparent approval of charges related to civil aviation, in accordance with the Air Traffic Act and regulations adopted on the basis of the Act. (Daljnji razvoj ekonomske stručnosti i procesa transparentnog odobrenja troškova u civilnom zrakoplovstvu, u skladu sa Zakonom o zračnom prometu i pratećim propisima.)	Assistant Directors All Sectors (Pomoćnici direktora; Svi sektori)

Objective Title Naziv cilja	Code Oznaka	Objective Description Opis cilja	Ownership Vlasništvo
Aviation safety management and security programmes (Osiguranje sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa)	MLO 06	<p>Develop and maintain a systemic approach to managing safety at the national level, including the necessary organizational structures, accountabilities, policies and procedures. Promote sharing of aviation security and safety knowledge and expertise by enhancing States' bodies and aviation industry' understanding of international aviation security objectives and priorities, and international aviation security developments and best practices. Support and provide services to Government bodies responsible for civil aviation safety and security to execute their roles as prescribed by the Air Traffic Act, relevant regulations, State Safety Programme and State Security Programme.</p> <p>(Razviti i održavati sustavan koncept upravljanja sigurnošću na nacionalnoj razini, uključujući potrebne organizacijske strukture, odgovornosti, politike i procedure. Promicati dijeljenje znanja i stručnosti o sigurnosti zračnog prometa jačajući razumijevanje državnih tijela i zrakoplovnog sektora o međunarodnim ciljevima i prioritetima u pogledu zračne sigurnosti te o razvojjima i najboljim praksama međunarodnog zrakoplovstva. Pružiti potporu državnim tijelima nadležnima za sigurnost zračnog prometa kako bi djelovala u skladu sa Zakonom o zračnom prometu, relevantnim propisima, Nacionalnim programom sigurnosti u zračnom prometu i Nacionalnom programom zaštite civilnog zračnog prometa.)</p>	All Sectors (Svi sektori)

Objective Title Naziv cilja	Code Oznaka	Objective Description Opis cilja	Ownership Vlasništvo
Fostering the quality and efficiency of services (Jačanje kvalitete i efikasnosti)	STO 03	Enhance and maintain the high level quality and efficiency of services according to needs of stakeholders. (Unaprijediti i održati visoku razinu kvalitete i učinkovitosti usluga u skladu s potrebama ključnih dionika.)	Corporate (Zajedničko)
Quality management (Upravljanje kvalitetom)	MLO 07	Full implementation of current ISO9000 standard to ensure excellence and continuous improvement in delivery of services in order to maintain credibility and continuity of the Agency functions. (Potpuna implementacija ISO9000 standarda u svrhu osiguranja izvrsnosti i kontinuiranog unaprjeđenja usluga te očuvanja kredibiliteta i kontinuiteta u djelovanju Agencije.)	Corporate (Zajedničko)
Efficiency of processes (Djelotvorni procesi)	MLO 08	Implement processes and metrics to measure efficiency of the Agency, reflecting the best practices in productivity, process capability and performance delivery. (Provesti procese kojima će se procijeniti učinkovitost djelovanja Agencije, odražavajući najbolje prakse u produktivnosti, upravljanju procesima i provedbi ciljeva.)	Corporate (Zajedničko)

Objective Title Naziv cilja	Code Oznaka	Objective Description Opis cilja	Ownership Vlasništvo
Ensuring respected position (Osiguranje respektabilne pozicije)	STO 04	Enhance external position of the Agency at the national and international level. (Unaprijediti poziciju Agencije na nacionalnoj i međunarodnoj razini.)	Corporate (Zajedničko)
Institutional positioning (Institucionalno pozicioniranje)	MLO 09	Maintain clearly defined functional, organizational and financial positioning / independence of the Agency according to the Air Traffic Act. Improve awareness on the Agency position at the national and international level. (Održavati jasno definirani funkcijski, organizacijski i finansijski položaj/neovisnost Agencije u skladu sa Zakonom o zračnom prometu. Povećati svijest o poziciji Agencije na nacionalnoj i međunarodnoj razini.)	Agency Board Management (Vijeće Agencije; Uprava)
International activities (Međunarodne aktivnosti)	MLO 10	Represent interests of the Agency in international organizations and institutions in civil aviation, specifically ICAO, European Commission, EASA and neighbouring countries authorities. Initiate, promote and enhance cooperation with other civil aviation authorities. (Zastupati interese Agencije u međunarodnim organizacijama i institucijama civilnog zrakoplovstva, posebice pri ICAO-u, Europskoj komisiji, EASA-i i zrakoplovnim vlastima susjednih zemalja. Pokrenuti, promicati i unaprijediti suradnju sa zrakoplovnim vlastima drugih zemalja.)	Management (Uprava)

Objective Title Naziv cilja	Code Oznaka	Objective Description Opis cilja	Ownership Vlasništvo
Regulatory framework (Pravni okvir)	STO 05	Continue with establishment of comprehensive civil aviation legislative framework to enable high level of safety and security of overall civil aviation in Croatia. (Nastaviti s izradom opsežnog pravnog okvira za civilno zrakoplovstvo s ciljem osiguranja visoke razine sigurnosti civilnog zrakoplovstva u Hrvatskoj.)	Corporate (Zajedničko)
Alignment of the aviation legislation (Usklađivanje zakonodavstva u području zrakoplovstva)	MLO 11	Within the area of Agency duties assigned by Aviation Act, accomplish and maintain alignment with the EU aviation acquis. Meet international obligations stemming from the Chicago Convention to which Croatia is State signatory. Close regulatory gaps in areas which have not been covered by legislation so far. (Provesti potrebne prilagodbe i usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a iz područja civilnog zrakoplovstva u sklopu onih djelatnosti i zadataka Agencije definiranih Zakonom o zračnom prometu. Udovoljiti međunarodnim obvezama koje proizlaze iz Čikaške konvencije koje je Hrvatska potpisnica. Ukloniti regulatorne nedostatke u onim područjima koja dosad nisu bila zakonski obrađena.)	All Sectors Legal (Svi; Pravni poslovi)
Development of national aviation standards (Razvoj nacionalnih standarda u zrakoplovstvu)	MLO 12	Develop and maintain systematic and comprehensive set of national regulations to cover aviation areas which are not regulated on international level. (Razviti i održavati sustavan i opsežan set nacionalnih propisa za ona područja zrakoplovstva koja nisu regulirana na međunarodnoj razini.)	All Sectors Legal (Svi; pravni poslovi)

Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2013. GODINU

Prilog 4.

Planovi nadzora
Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo
u 2013. godini

Planovi radnih sati (Man Hours Plans)
Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo
u 2013. godini

Plan školovanja
Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo
u 2013. godini

**Obrazloženje Plana zapošljavanja
Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo
u 2013. godini**

Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2013. GODINU

Obrazloženje Plana zapošljavanja Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo u 2013. godini

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo započela je s operativnim radom u ožujku 2009. godine i u cilju osiguranja obavljanja svih poslova koji proizilaze iz nadležnosti Agencije utvrđenih Zakonom o zračnom prometu i podzakonskim propisima, u obvezi je zaposliti i održavati dovoljan broj stručnog osoblja potrebnog za primjereno i efikasno izvršavanje obveza, sukladno odredbama članka 5. stavka 16. Zakona. Agencija trenutno zapošljava 78 radnika. Planom zapošljavanja za 2013. godinu planirano je zapošljavanje 5 novih radnika Agencije. Godišnji planovi radnih sati za 2013. godinu dodatno verificiraju potrebu zapošljavanja. U nastavku slijedi obrazloženje Plana zapošljavanja u 2013. godini po radnim mjestima.

Specijalist za sigurnost zračnog prometa:

ICAO je, nakon dugo vremena, u fazi izdavanja novog Aneksa Čikaškoj konvenciji – Aneksa 19 – Safety Management System. Istovremeno, u 2012. godini, EASA je operacionalizirala European Aviation Safety Plan (EASp) izdajući drugu inačicu plana. Sve države članice EU dužne su ove međunarodne dokumente ugraditi u nacionalne programe sigurnosti zračnog prometa. Jedna od elementarnih pretpostavki funkcioniranja sustava sigurnosti zračnog prometa je implementacija SMS-a kod svih organizacija koje se bave zračnim prometom, te sustava izvješćivanja kao integralnog dijela SSP/SMS sustava. Sukladno svojim nadležnostima, Agencija je jedan od temelja cijelog sustava sigurnosti civilnog zračnog prometa. Implementacija sustava SSP/SMS pretpostavlja velik angažman Agencije u području praćenja stanja sigurnosti. Radi se o opsežnim aktivnostima na dnevno-operativnoj, kao i na strateškoj razini. U Agenciji, taj stručan posao obavlja Šef ureda upravljanja kvalitetom i sigurnosti zračnog prometa i to podjednakim angažmanom radnog vremena na sustavu kvalitete (u kojem području Agencija ima vrlo značajne aktivnosti na unapređenju sustava) i upravljanju sigurnosti. Pola radnog vremena za administriranje i kreiranje sustava sigurnosti je nedostavno, te je nužno zaposliti Specijalistu za sigurnost zračnog prometa kako bi se pravovremeno i kvalitetno obavljao rutinski posao oko administriranja sigurnosti.

Specijalist zrakoplovne medicine:

U Agenciji trenutno u stalnom radnom odnosu nema niti jednog doktora zrakoplovne medicine, a što je minimalni zahtjev za nacionalnu zrakoplovnu vlast. Umjesto stalno zaposlenog, Agencija ima ugovor o djelu s doktorom zrakoplovne medicine (dr. Lolić) koji obavlja odgovornu dužnost specijaliste zrakoplovne medicine. Izmjenom Air Crew regulative, u bitnom su povećani zahtjevi za nadzorom zrakoplovno medicinskih ustanova i ovlaštenih stručnjaka, što podrazumijeva između ostalog i verifikaciju svakog izdanog medicinskog certifikata. Za obavljanje tog posla nužno je zaposliti jednog doktora zrakoplovne medicine na puno radno vrijeme. Također, Agencija nema nikakvo rješenje za eventualnu dulju odsutnost ugovornog suradnika.

Inspektor – ANS (MET):

Nalazi ICAO USOAP iz 2010. godine, kao i nalazi EASA-e iz 2012. godine izrijeком zahtjevaju zapošljavanje jednog MET inspektora (trenutno u Agenciji nema takvog stručnjaka). Agencija je pokušavala na razne načine izbjegavati zapošljavanje ovog kadra (ugovor sa DHMZ, angažman mađarskog inspektora), međutim, stav je svih međunarodnih tijela da Agencija nužno mora imati spomenutu kompetenciju kroz stalno zaposlenog inspektora.

Croatian Civil Aviation Agency

HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2013. GODINU

Šef Odjela usluga komunikacije, navigacije i nadzora:

Nalaz EASA-e također navodi da Agencija ne raspolaže s dovoljno kapaciteta u području CNS (Communication, Navigation, Surveillance). Činjenica je da Odjel usluga komunikacije, navigacije i nadzora od prvog dana ima upražnjeno radno mjesto šefa odjela, te da u tom odjelu radi jedan radnik-inspektor. Obzirom da Republika Hrvatska ima razmjerno velik broj instaliranih i operativnih navigacijskih i komunikacijskih uređaja (osam međunarodnih aerodroma), te da upravo počinje obnova i unaprjeđenje cijelog sustava koje će potrajati nekoliko idućih godina, nužno je da Agencija ima dovoljan kapacitet za nadzor predmetne infrastrukture, kao i za adekvatno nadziranje samih promjena koje će se događati u sustavu.

Specijalist za zrakoplovno pravo:

Obzirom da se broj EU propisa koje je potrebno implementirati svake godine uvećava, šireći područja primjene na područja koja prije nisu bila propisana na europskoj razini, nameće se potreba povećanja kapaciteta u Odjelu zrakoplovnog prava i međunarodnih poslova. Zrakoplovni pravници su nužni u području izrade nacionalnih propisa, implementacije EU propisa, a dosadašnji rad Agencije u području nadzora i primjene propisa potvrđuje nužnost angažmana zrakoplovnih pravnika i u procesu nadzora. Naime, upravni postupak koji provode inspektori Agencije, zapisnici, rješenja i slični akti, osim stručnog dijela, moraju proći i kroz provjeru pravnika kako bi se osigurala pravna utemeljenost akata Agencije. Izmjena Zakona o općem upravnom postupku uvela je novinu da se stranke više ne mogu žaliti na upravne akte, već da mogu svoje pravo na žalbu ostvariti putem tužbe upravnom sudu. Pri tome, Agencija nema pravo angažirati odvjetnika, već ju obvezno mora zastupati zaposlenik Agencije. Obzirom na ovu novinu, Agencija ima sve više predmeta/sporova na upravnom sudu gdje je vrlo važno za rad i kredibilitet Agencije da ima kvalitetno pravno zastupanje.